

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inerati do 30 petih vrtov a Din 2, do 100 vrtov a Din 2.50, od 100 do 300 vrtov a Din 3, večji inerati petih vrtov a Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-33, 31-35, 31-36, 31-38 in 31-39

Podružnice: MARIBOR, Stronmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska 4, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESIČENICE: Ob kolodvoru 161.
Politična branilnica v Ljubljani št. 10.351

Uspešna kitajska obramba: Odbiti japonski napadi

Večji japonski oddelki pri Šanghaju obkoljeni — Japonci skušajo zaman izkrcati svoja ojačenja

Šanghaj, 7. septembra. o. Po kitajskih poročilih so sredi kitajske divizije v hudem napadu poglone Japonce iz Paočau na bregu Jangceja, kjer so se večeraj izkrcali in hoteli pridržati s strani proti Lotienju ter dalje proti Šanghaju. Japonci so prešli v protinapad, vendar pa je Paočau ostal v posesti Kitajcev, ki so naglo utrdili svoje postojanke. V tem boju so ponovno sodelovali najtežji topovi japonskih vojnih ladij. Kitajci trdijo, da so njihove čete pri Lotienju pridobile na terenu. Japonske vojne ladje so bombardirale Šanghaj, 80 milj severovzhodno od Hongkonga, nadalje Fumen in Mafung. Istočasno so Japonci skušali na teh točkah izkrcati svoje čete, vendar pa so jih Kitajci odbili. Na reki Jangceju je okrog 50 japonskih parnikov s četami in vojaškimi potrebščinami, ki jih pa ne morejo nikjer izkrcati. Kitajske čete so ponovno osvojile veliko bencinsko postajo pri Lotienju in vse sosednje japonske postojanke. Japonske postojanke napram Vusungu in Paočau so obkoljene. Tudi japonska ojačenja, ki so se izkrcala pri Paočau, so že obkoljena. Sedaj se pričakuje vsak čas protiofenziva Kitajcev, da bi pognali ta ojačenja v morje. Japonci so izkrcali velike količine vojnih potrebščin na reki med Honkvom in Jangpungom. Zdi se, da pripravljajo Japonci novo ofenzivo proti Kjangvanu, da bi prisilili kitajске batalijone pred Vusungom k umiku.

Poveljniki ameriških, angleških in francoskih vojnih ladij so poslali poveljniku japonske mornarice poziv, naj ne obstrejuje mednarodnega okraja, v katerega je pribežalo okrog milijon Kitajcev. Zahtevali so, naj se japonske vojne ladje umaknejo miljo daleč od Jangceja, do čim naj bi kitajske čete zapustile Putung, ki je najbližji francoski koncesiji. Kitajski poveljnik je izjavil, da se bodo Kitajci takoj umaknili, če bodo isto storile tudi japonske vojne ladje, toda poveljnik japonskega brodograditelja, admiral Hašega, na ta predlog sploh ni odgovoril.

Bitka na vsej fronti

Šanghaj, 7. septembra. AA. Dasi Japonci izjavljajo, da ofenziva še ni v razmahu, se vendar nadaljuje huda bitka na vsej fronti od Jangceja do Wusunga. Japonci hočejo Kitajce moralno razorožiti s strahnim ognjem iz topov, toda Kitajci se trdovratno branijo, odsmaknili so se malo le na vogalu fronte. Vse druge njihove postojanke pa so ostale nedotaknjene.

Kitajci izjavljajo, da so preprečili Japoncem izkrcanje v mestu Lihui, ki je 50 km severovzhodno od Šanghaja. Po središčnih vestih so kitajske čete pri Hankevu odbile močan japonski napad. Kitajska letala so bombardirala japonske vojne ladje in jih nekaj poškodovala.

Blokada vsega kitajskega primorja

Tokio, 7. septembra. d. Zunanje ministrstvo je objavilo, da je bila z večerajšnjim dnem blokada, ki je bila odredjena proti kitajskim ladjam, razširjena na vso kitajsko obalo. V soglasju s tozadevnim proglasom poveljnika japonskih pomorskih sil, ki je prepovedal promet kitajskih ladij vzdolž kitajske obale, je zahtevala v soboto neka japonska vojna ladja od neke kitajske ladje, naj se ustavi, ker se je nahajala v prepovedanem pasu. Kitajci so odgovorili s streljanjem na japonsko vojno ladjo, na kateri so ubili enega poročnika in enega mornarja. Vojna ladja je nato obsula kitajsko ladjo z bombami ter jo potopila. Nadalje so japonske vojne ladje pri Hongkongu zajele dve večji kitajski carinski ladji in ju potopile, japonski torpedni rusilec »Hajato« pa je bombardiral Sajkan, ki je samo miljo daleč od Hongkonga.

Britanska ladja »Teichen« se je večeraj vrnila v Hongkong, ker so jo na vojnihi j Kanton dvakrat ustavili japonski rusilci in je v teh okoliščinah kapitan odklonil nadaljno vožnjo.

London, 7. septembra. AA. Angleška vlada je prejela uradno potrdilo o razširjenju japonske blokade na vse kitajsko primorje. Pravno stran blokade, ki so jo proglasili brez sponzorila vojnega stanja, bodo v Londonu temeljito proučili. Stališče angleške vlade se bo vsekakor ravnalo po bodočih dogodkih.

Japonski odgovor na angleško noto

Tokio, 7. septembra. AA. Včeraj so Japonci odgovorili na britansko noto zaradi napada na britanske poslanke pri Šanghaju. Po doseganih informacijah se zdi, da še ne pomeni končnega japonskega odgovora. Odgovor naglašja, da niso še dognane vse podrobnosti o napadu in da pričakujejo še naknadna sporočila.

Pestani in ostani član Vodnikove družbe!

Hirota o rusko-kitajskem paktu

Tokio, 7. septembra. AA. Agencija Domei poroča, da so na večerajšnji seji finančnega odbora načeli vprašanje o odnosih med Kitajsko in Rusijo. Voditelj stranke minseito, Togarogava, je vprašal zunanjega ministra za ozadje pogodb med Rusijo in Kitajsko in o tem, ali je bil sklenjen tajen sporazum za dobavo orožja Kitajski iz Rusije.

Hirota je izjavil, da more podatki samo pojasniti, ki mu jih je dal kitajski veleposlanik v Tokiju o pogodbah med Kitajsko in Rusijo, da nima tajnih določil. Isto mu je izjavil sovjetski veleposlanik v Tokiju. Kljub temu se ne sme počenjati pogodb o nenapadanju med obema državama in morajo Japonci pazljivo spremljati delavnost komunizma na Kitajskem.

Znatna ruska pomoč Kitajcem

Tokio, 7. septembra. o. Službeno poročajo, da je Rusija doslej izvozila na Kitajsko 200 vojaških letal in 100 protiletalskih topov ter mnogo drugih vojaških potrebščin. Vse to blago je bilo prepeljano iz Rusije preko Zunanje Mongolije na Kitajsko. Tudi na fronti pri Šanghaju so se že pojavili ruski bombniki. Ena rusko letalo je bilo že sestreljeno in so ugotovili, da je bil pilot v ruski uniformi.

Rešitev spora mogoča samo z orožjem

Tokio, 7. septembra. AA. Vojni minister je izdal proglas, v katerem poudarja, da se sedanji spopad s Kitajsko razlikuje od prejšnjih pripetljajev in da je kriva Kitajska, če se je položaj poslabšal. Rešitev je mogoča le na ta način, da spregovore

oborožene sile. Oficirji in vojniki naj zato izpolnijo zaupanje cesarja in naroda.

Japonska propaganda v Evropi

Tokio, 7. septembra. AA. »Asahi« poroča, da misli japonska vlada poslati v razne evropske in ameriške države odposlance, ki bodo imeli nalogo popraviti zmotne in nekatere svetovnih listih o kitajsko-japonskem sporu. Med kandidati za voditelja odposlanstva, ki pojde v Evropo, omenjajo tudi bivšega guvernerja Narodne banke.

Nankinška vlada bo apelirala na DN

Šanghaj, 7. septembra. w. Kakor doznajajo se Nankinška vlada odločila apelirati na Društvo narodov, ter obtožiti Japonsko kot napadalca.

Amerika ne bo proglasila zakona o nevtralnosti

Washington, 7. septembra. o. V službenih krogih trdijo, da proglasitev zakona o nevtralnosti ni potrebna in sicer predvsem zato, ker bi morale Zedinjene države v tem primeru umakniti iz vojnega področja na Kitajskem vse svoje sile, kar bi pomenilo prepustitev velikih ameriških interesov na milost vojaščini, se strank. Dokler zakon o nevtralnosti ne bo proglasen, ima vlada Zedinjenih držav pravico poslati tja vojaška ojačenja in zaščititi svoje državljane.

Predsednik Roosevelt je poslal ameriškim državljanom na Kitajskem poziv, naj se vrnijo na ameriške parnike in zapuste Kitajsko. Ameriške oblasti jim lahko jamčijo življenje samo do gotovega roka, pozneje pa morejo ostati na Kitajskem le na lastno odgovornost.

S španskih bojišč

Nacionalistične čete se vedno bolj približujejo Gijonu V nedeljo se zasede luko Llanes

Pariz, 7. septembra. d. Iz Santandra poročajo, da kolone Francove vojske so zasedle v nedeljo jutraj mesto Llanes ob kantabrijski obali, ki leži 101 km od Santandra. Sedaj so oddaljene od Gijona le še 96 km.

Pri Mediani, na pol poti med Belchitom in Saragoso je opaziti koncentracijo močnih nacionalističnih oddelkov. Mesto Belchite je sedaj v trdni posesti republikancev, ki so po hudih bojih na nož uničili tudi še zadnja oporišča nacionalistov v mestu.

Iz nacionalističnega tabora

Salamanca, 7. septembra. AA. Včerajšnje nacionalistično poročilo pravi med drugim: Na vzhodnem odseku asturskega bojišča smo porazili sovražnika pri Tarruelanu in je imel velike izgube. Naše čete so zavzele vse kraje ob morskimi obali ob vasi Portelle in Caldera. — Leonsko bojišče: Zveza med našimi četami, ki operirajo na leonski fronti, in oddelki na santandreskem bojišču je dosežena. Na santandreskem bojišču so naše čete zaplenile do 105 topov in 22 tankov, med njimi več tankov sovjetske konstrukcije z vdelanimi protitankovskimi topovi ter 230 težkih in 400 lahkih strojin in 3000 pušk.

Na aragonskem bojišču so nacionalistične čete prebile večerajšnji dan z utrjevanjem zavzetih postojank in so zavrnile vse sovražne napade. Drugod ni bilo posebnih sprememb.

Na južnem bojišču pri Penaraji je prišlo

samo do streljanja iz pušk in topov.

Vladno vojno poročilo

Valencia, 7. septembra. AA. Vojno ministrstvo je objavilo, da so vladne čete na severni fronti prišle do strelskih jarkov pri Valdecoensi, ter se nato vrnile na tueluško fronto. Sovražnik je zavzel Llanes in okoliške vrhove. Na aragonski fronti je glavni poveljnik štaba obiskal Belchito, živahno pozdravljen od čet.

Zaplenjen tovar

Palma di Mallorca, 7. septembra. w. Nacionalistična križarka je na višini Palerma ustavila 5000-tonski angleški parnik »Burlington« ter ga odvzela v Palma di Mallorca. Tovor, ki je obtožal iz 7000 ton petroleja, je bil zaplenjen in iztovorjen. Parnik je imel angleško zastavo ter je bil, kakor govorijo, v službi valencijske vlade. Kakor doznava Reutersjev urad, je angleška vlada vložila protest pri španskih nacionalističnih oblasteh.

Podaljšanje izjemnega stanja v Rumuniji

Bukarešta, 7. septembra. g. Na zadnji vladni seji pod predsedstvom min. predsednika Tatarescu je bilo sklenjeno, da se izjemno stanje in cenzura, ki obstoja že nekaj let in katere veljavnost bi potekla prihodnje dni, podaljšata za nadaljnjih šest mesecev.

Predsedniške volitve v Argentini

Po prvih poročilih je zmagal kandidat ljudske fronte Ortis

Buenos Aires, 7. septembra. AA. Nedeljske volitve predsednika rep. so potekle le novalno in v prestolnici; drugod. Le v nekaterih krajih je prišlo do izgrelov. V Orégu je skupina oboroženih volivcev na oklopnih avtomobilih obkolila občinsko poslojpe in komisarijat, nakar se je razvnel boj, v katerem je padlo 6 ljudi, mnogo pa jih je bilo ranjenih. V La Platu so poslali policijska ojačenja. V San Martinu je policija aretirala 70 ljudi, v spopadu v Bajabasteru pa so nevarno ranili policijskega komisarja. Ojačenja so poslali tudi v Tosorjino, kjer so nekoga ubili, več pa ranili. Notranje ministrstvo je izdalo poročilo, da vlada v nasprotju z vsemi razširjenimi v tujini, v večji državi popolnoma rol in mir. Končni rezultat volitev bo znan že čez nekaj dni. V političnih krogih trdijo, da je zmagal Ortis, kandidat ljudske fronte. Po prvih poročilih je prejel predsedniški

kandidat Alvear večino v prestolnici. Zanj je glasovalo 200.000 volivcev, za nasprotnike pa 80.000. Ortis ima v raznih pokrajinah do 900.000 glasov, njegovi nasprotniki pa so dobili 550.000.

Zedinjene države odklonile urugvajski predlog

Washington, 7. septembra. AA. S pouč ne strani izjavljajo, da je ameriško zunanje ministrstvo odklonilo predlog urugvajske vlade, da naj se vladi generala Francica skupno izjavo vseh ameriških držav prizna pravica vojujoče se stranke. Odpravnik ameriškega poslanstva v Montevideu je urugvajski vladi uradno sporočil, da so Zedinjene države še od vsega začetka sovražnosti na španskem zavzele nevtralnost stališče in da zato tudi ne morejo sprejeti predloga urugvajske vlade.

Ruski protest v Rimu

zaradi torpediranja dveh ladij na Sredozemskem morju

Rim, 7. septembra. d. Ruski odpravnik poslov je izročil italijanskemu zunanjemu ministru Ciano noto, v kateri obtožuje Italijo zaradi torpediranja dveh ruskih ladij na vzhodnem Sredozemskem morju ter zahteva odškodnino ter kaznovanje krivcev. Italijanski zunanji minister grof Ciano je odgovoril na rusko noto, da Italija to obdolžitev kakor tudi zahteve Rusije v celoti odklanja.

Sovjetska nota je izzvala veliko pozornost v vseh političnih krogih. Tisku so pozno zvečer dostavili poročilo o tej noti in zato listi še ne objavljajo daljših komentarjev, vendar pa menijo, da je ta postopek Rusije manever, ki naj izzove konflikt. Sicer pa se tako redno tolmači vsak korak vlade v Moskvi. Večerni listi pišejo, da hoče Rusija na ta način torpedirati konferenco sredozemskih držav. Govori se tudi, da bodo kmalu prekinjeni diplomatski odnosi med Italijo in Rusijo.

Uradni krogi izjavljajo, da ostaja Italija

popolnoma mirna. Odpravnik poslov sovjetskega veleposlanstva je odpoval snovi v neki kraj blizu Rima, kjer redno biva na počitnicah. V sovjetskem veleposlanstvu niso uvedli permanentne službe. Tudi sicer poteka delo v veleposlanstvu kakor običajno. V bližnjih ulicah ali po trgih ni prišlo do nobenih incidentov. Gotovo je samo to, da je Italija na vse pripravljena.

Mnogo podmornic so nedavno pobarvali s črno barvo in so sedaj vse zbrane v Neaplju. Očitno v zadnjem času niso pošiljali ojačen ali vojnega materijala v Španijo, vendar pa zbiranje vojnih ladij v Neaplju dokazuje, da bo Italija nekaj sklenila, brž ko bo meja med Francijo in Španijo zopet odprta. Pripravljenih je že več bataljonov prostovoljcev, ki lahko takoj odidejo v Španijo. V tem trenutku Italija ne misli prevzeti odgovornosti za poslabšanje mednarodnega položaja, kakor izjavljajo uradni krogi.

Sklicanje sredozemske konference

Sestala se bo v Nyonu ob Ženevskem jezeru

Berlin, 7. septembra. AA. Francoški in angleški veleposlanik v Berlinu sta večeraj skupno izročila nemški vladi povabilo za sodelovanje na konferenci sredozemskih držav. Nemški uradni krogi izjavljajo, da bodo takoj proučili noto in odgovorili čim prej.

Rim, 7. septembra. AA. Italijanski zunanji minister grof Ciano je sredi sprejel francoskega in angleškega odpravnika poslov, ki sta mu izročila povabilo za sredozemsko konferenco. Grof Ciano ji je odgovoril, da si njegova vlada še pridruže pravico odgovora.

Pariz, 7. septembra. AA. V uradnih krogih so sredi izjavljali, da bodo danes izročena povabila vsem državam, ki bodo sodelovala na sredozemski konferenci. Besedilo povabila je zelo kratko in ima samo tri člene. V prvem govoru o letalskih napadih in poudarja, da je zaradi sedanjih napadov podmornic na trgovske parnike postal položaj nevzdržljiv. Zato je potrebna konferenca sredozemskih držav, ki naj

se konferenca sestane dne 10. septembra v Nyonu ob ženevskem jezeru.

Drugi člen obsega povabilo samo in v tretjem pa se navajajo države, ki naj se udeležijo konference. V Londonu in Parizu govorijo, da se bodo na konferenci obravnavala samo tehnična vprašanja.

London, 7. septembra. AA. Zvedelo se je, da bo na sredozemski konferenci izražena želja, naj bi se povabili k sodelovanju tudi Nizozemska in Norveška.

Athene, 7. septembra. AA. Grška vlada se bo odzvala povabilu za sodelovanje na konferenci sredozemskih držav.

Anglija še ne bo likvidirala abesinske zadeve

London, 7. septembra. AA. Nekateri listi so objavili vest, da je angleški odpravnik poslov v Rimu izjavil grofu Ciano, da bo Anglija popolnoma likvidirala abesinsko vprašanje, če se bo Italija vrnila v Ženevo. Ta vest je brez podlage.

Hitler v Nürnbergu

Nürnberg, 7. septembra. AA. Včeraj popoldne je prišel v letalom v Nürnberg kancelar Hitler, da prisostvuje otvoritvi kongresa stranke. Z letališča se je odpravil z avtomobilom v hotel, kjer bo stanoval med kongresom. Ves čas so Hitlerja pozdravljale velike množice ljudstva. Včeraj je prispele na kongres tudi italijanska delegacija pod vodstvom Bastianinija.

Uvedba obvezne vojaške službe v Angliji

London, 7. septembra. AA. Tednik »Sun« day Referee« poroča, da se je angleški vrhovni svet pravkar bavil z načrtom uvedbi neke vrste splošne vojaške obveznosti za vsi Veliko Britanijo. Po tem načrtu bodo vsi zdravi mladenci v starosti 18 let pozvani pol orožje in bodo služili v vojski po dve leti. Ta služba pa naj bi bila docela milenična značaja. Položaj angleških vojaških obveznikov se potemtakem ne bi mogel primerjati z obvezniki v državah na kontinentu. Dejansko bi obvezniki v dveh letih stvarno prebili v vojaški službi po tri ali štiri kratka razdobja, ki bi trajala po dva ali tri tedne. Kasneje bi se kot rezervisti od časa do časa pozivali na orožje vaje. Sedanja sistem britanske namenske vojske se potemtakem ne bi spremenil. Vojaški obvezniki bi vršili le nekatere domobranske službe.

Masarykovo zdravstveno stanje vedno boljše

Praga, 7. septembra. AA. ČTK: Ker je zdravstveno stanje predsednika Masaryka popolnoma zadovoljivo, bodo odslej objavljali samo eno uradno poročilo dnevno. Predsednik republike dr. Beneš bo še danes odpoval na počitnice v Topolčani na Slovaškem. Dr. Beneš je v nedeljo obiskal grad Lany, kjer je bilo zelo mnogo obiskovalcev, ki so hoteli vsi izraziti predsedniku Masaryku svoje veselje nad tem, da se mu je zdravje sboljšalo.

Napad na Tyborja Eckhardta

Budimpešta, 7. septembra. o. V Slofoku so madžarski nacionalisti iz zasede napadli voditelja stranke malih posestnikov dr. Tyborja Eckhardta s kamenjem. Ob tej priliki je bilo ranjenih tudi več novinarjev, ki so bili v njegovi družbi.

Civil, 7. septembra. Beograd 10, Paris 16.245, London 31. 595, New York 435.375, Bruselj 73.40, Milan 22.935, Amsterdam 240.175, Berlin 174.70, Dunaj 80 — 82.05, Praga 15.30, Varšava 82.30, Bukarešta 2.25.

Politični obzornik

Besede Velikega kralja

Blagopokojni viteški kralj Aleksander Uedinitelj je v prestolnem govoru, s katerim je otvoril izredno zasedanje srbske Narodne skupštine v Nisu 30. julija 1914., izrekel tudi te-le značilne besede:

»Zaključje, ki so objele našo državo, so velike. Neprijatelj, ki je na nas dvignil roko, je večji in številčnejši močnejši. Vključ temu pa bomo mi hrabro in junško šli napre. Naša stvar je pravična! A če človek brani pravično stvar, kadar je krivico napaden, ako se brani od ponižanja, sramote in nasilja, potem je njegova moč dvakrat večja.«

Kongres bivših avstrijskih »velizdajnikov«

V Beogradu se sestane 25., 26. in 27. t. m. kongres vseh onih, ki jih je biva Avstro-Ogrska radi njihovega jugoslovenskega in slovenskega mišljenja in delovanja med vojno internirala ali dala obsojiti v ječo, kakor tudi vseh onih srbskih civilnih ujetnikov, ki so bili med vojno internirani po raznih avstro-ogrskih taboriščih. Na tem kongresu se bo osnovala organizacija, katere naloga bo: 1.) da po svojih časih in organizacijah zbira zgodovinsko gradivo, ki se nanaša na napore, ki so jih poindci, skupine in ves naš narod doprinesli za osvobodjenje in uedinjenje; 2.) da s sodelovanjem znanstvenikov in znanstvenih ustanov objavlja te dokumente kot gradivo za našo nacionalno zgodovino; 3.) da nudi moralno in gnotno podporo onim svojim članom, ki so pomoči potrebni; 4.) da štiti interese svojih članov in 5.) da se zavzema za vse, kar more v narodu učvrstiti in ojačiti nacionalno zavestnost. Predsednik pripravljalega odbora za ta kongres je dr. Risto Jeremić, šef sanitetske službe v p. tajnik pa Bogdan Bogdanović, šef likvidature pri mestnem poglavarstvu v Beogradu. Pododbor za vrbsko banovino so 1. t. m. osnovali v Banja Luki. Za predsednika tega pododbora je bil izvoljen prota Dušan Kecmanović, za tajnika pa Radivoje Pejić, profesor učiteljskega. Za ta kongres je prometno ministrstvo že odobrilo 75% popust cene voznih listkov. Priporočamo, da bi se imel tak kongres vršiti v Ljubljani že 7. septembra 1931. ob priliki odkritja spomenika kralju Petru Osvoboditelju.

Kupujte domače blago!

Na kraljev rojstni dan

V Ljubljani je bilo proslavi kraljevega rojstnega dne posebno mehan poudarek sokolstvo

Ljubljana, 7. septembra. Praznik kraljevega rojstnega dne je proslavila Slovenija in še posebno Ljubljana, zelo svečano. Na večer pred praznikom so se zaplepolale z vseh strani in samoupravnih poslopij zastave in državni barvi, na praznik sam pa skoraj ni bilo hla, ki ne bi bila okrašena z državnimi trobojnici. Vse mesto je bilo praznično razpoloženo, delo je povsod počivalo, na ulicah pa je bilo ves dan živahno vrvenje.

Dopoldne ob 10 je opravil škof dr. Gregorij Rožman v stolnici ob asistenci kanonikov svečano službo božjo, ki so se udeležili poleg bana dr. Nalčiča, župana dr. Adlešiča, zastopnika divizionarja brigadnega generala g. Dodiča še predstavniki raznih uradov, korporacij in ustanov, zaslopniki raznih organizacij in pa velika množica občinstva. Po maši je škof opravil molitve za kralja, naka je intenzivno zahvaljal »Te Deum«.

Slovesno cerkevno opravilo je bilo ob 9. uri v pravoslavni cerkvi, kjer je imel prota Djordje Budimir slavnosten priložnostni govor. S svečanim cerkvenim opravilom so praznovali 14. rojstni dan mladega kralja tudi pripadniki evangeljske cerkve: obine tre starokatoliške cerkve.

Ob pol 12 je bil sprejem na banski upravi, kjer so izrekli čestitke h kraljevemu dnevu številni zaslopniki in predstavniki uradov, društev in institucij.

SLAVNOSTNI ZBOR SOKOLSTVA

Zelo svečano so proslavili rojstni dan mladega vladarja in staroste SKJ ljubljanski Sokoli. V slavnostno okrašeni dvorani Narodnega doma je po prihodih zastavonoš s prapori vseh ljubljanskih edinic ob 11.30 zaigrala godba Sokola I. sokolsko koračnico, naka je stopil na oder br. starosta Kajzelj in v lepem govoru orisal življenje mladega kralja, naglašujoč vernost sokolstva njemu in kraljevskemu domu. Da 1. dec. 1934 je jugoslovensko sokolstvo priseglo vernost zvestobo našemu prvemu Sokolu N. Vel. kralju Petru II. — in prisega je sveta!

Starosta se je spominjal mučenške žrtve blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter govoril o sokolski Petrovi petletki in uspehih njenega prvega leta. Z zbora so bile odposlane na Bled udanostne in pozdravne brožavke, naka so peval, po poklonitvi praporov, zapeli pod vodstvom ravnatelja Juvana: »Dvigimo srce in »Narodni zbor«. Godba je zasvirala »Haj Slovenije in med zadnjimi akordi je prišlo občinstvo ponovno spontano vzklikati kralju in naši močni vojski.

SPREVEDI SOKOLOV NA VIC

Zvečer je sledil pohod sokolskih čet na Vič, pred spomenik Viteškega kralja. Ob 19. se je pred Taborom formiral močan sprevod sokolskih članov in članice. Na čelu sprevoda je koralaka godba Sokola I. ob njeni strani naraščajniči z lamontiončki, sledila je četa naše vojske, za njo predstavniki SKJ, ljubljanske sokolske čete in ljubljanskih društev, prapor Nj. Vel. kralja, dalje 14 praporov ljubljanskih sokolskih edinic, dolge vrste članov in kroju, članstvo v civilu, ženski naraščaj, članice v kroju, godba »Sloga«, zastopniki ljubljanskega pododborja četnikov z zastavo, sprevod pa so zaključile dolge vrste sokolskih kolestarjev.

Mogočni sokolski sprevod je bil po vseh ulicah skozi mesto deležen viharnega pozdravljanja občinstva. Tržaška cesta je bila lepo razsvetljena in so bile domale vse hiše okrašene s cvetjem ter zelenjem, v oknih pa so bile slike mladega vladarja. Sokolski sprevod je prikorakal pred okrašenimi spomeniki blagopokojnega kralja s »Pesmijo sokolskih legij«, godba pa je zaigrala »Le naprej brez miru«. Starosta viškega Sokola br. Pavle Borštnik je imel prekrasen globoko občuten nagovor, v katerem je slavil kralja-mučenika ter obljubil sokolsko zvestobo mlademu vladarju kralju Petru II. in kraljevski hiši! Tebi naš sokolski kralji! Zdravo! Po govoru br. staroste je godba zaigrala državno himno, peval so zapeli »Narodni zbor«, naka je ogromna množica zapela še »Haj Slovenije«. Slavje pred spomenikom je bilo s tem zaključeno, naka je sokolska povorka krenila skozi Rožno dolino nazaj proti mestu.

V Celju

V nedeljo je bilo vse Celje v zastavah, okrog 20., ko se je nad mesto zgrinjal mrak, so pa zažareli na bližnjih gričih in hribih kresovi. Ob 20. so tokle skozi mesto tudi sokolske stafete z bakljami, start in cilj je bil pred kolodvorom. Vsaka stafeta je imela štiri tekače, zmago si je priborila stafeta Sokola iz Laškega.

V ponedeljek so bile darovane službe božje v opatijski pravoslavni in evangelijski cerkvi, ki so jim prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblasti in uradov. Sokoli, zastopniki raznih korporacij itd. Ob 10. je bil na telovadnici poleg mestne narodne šole impozanten zbor članstva, naraščaja in dece Sokola. Zbor je najprej pozdravil državno zastavo, nato pa zapel državno himno, naka je podstarosta društva Celje-matica dr. Nendi spregovoril v pozdrav mlademu kralju Petru II. Sokoli so zapeli še himni »Le naprej brez miru...« in »Haj Slovenije...«, nato pa se je formiral impozanten sprevod, ki je krenil skozi mesto do Sokolskega doma v Gaberju, kjer je bil razhod.

Ob 20. je krenila z Glazije večja povorka z bakljami z železničarsko godbo na čelu, gasilci, vojaštvo, Sokoli, nacionalna društva ter Zveza slovenskih fantov in mož. Povorka je krenila pred magistrat, kjer je bil stik. Tam je godba zaigrala državno himno, nato je pa celjski župan v lepem patriotičnem govoru orisal lik Nj. Vel. kralja Petra II. Med viharimi vzkliki kralju, kraljevski rodbini in Jugoslaviji se je množica razšla. Na Trgu kralja Aleksandra je železničarska godba priredila promenadni koncert.

V škofoji Loko

Tudi za Škofjo Loko je bil kraljev rojstni dan lep praznik. V nedeljo so škofojski Sokoli odšli v Kranj k svetitvi prapora tamonjske sokolske depe, sveto so se pa Sokoli zbrali na letnem telovadišču, kjer je bil promenadni koncert godbe I. planin. polka. V mraku so na hribi in gorah zagoreli kresovi. Ob 20.30 je velika sokolska povorka z bakljami in lamontiončki krenila skozi mesto do Poljske ceste, kjer je bil razhod. Vseeno ob 8. je bila svečana služba božja v župni cerkvi, ob 11. pa slavnostna seja v veliki dvorani Sokolskega doma, kjer je ob 19.30 godba priredila

prvi podstarosta Rudolf Horvat, stisli pa srednjo načelnika g. Kalka. Po slavnostnem govoru o kralju Petru II. v nedeljo je bil v mestnem gledališču slavnostni pevski koncert društva Jadran iz Maribora, a nekaj slavnostnih besed je pa spregovoril ravnatelj dr. Maks Kovacik. Na rojstni dan mladega kralja je bila v prostirski cerkvi slovesna služba božja, zvečer pa bakljada, pri kateri so poleg vojaštva sodelovali Sokoli, Jadranska straža, gasilci itd. Vse mesto je bilo v zastavah, ponekod so tudi razsvetlili okna.

V Ptaju

Ptuj je letos na posebno svečan način proslavil rojstni dan kralja Petra II. V nedeljo je bil v mestnem gledališču slavnostni pevski koncert društva Jadran iz Maribora, a nekaj slavnostnih besed je pa spregovoril ravnatelj dr. Maks Kovacik. Na rojstni dan mladega kralja je bila v prostirski cerkvi slovesna služba božja, zvečer pa bakljada, pri kateri so poleg vojaštva sodelovali Sokoli, Jadranska straža, gasilci itd. Vse mesto je bilo v zastavah, ponekod so tudi razsvetlili okna.

Na Jesenicah

Ze v nedeljo so bile Jesenice v zastavah, zvečer je bilo pa vse mesto razkošno razsvetljeno. Po gorah so zažareli mogočni kresovi, povsod so pokali topiči in možnarji.

Življenje za žalitev

Zverinski uboj v pijanosti — Iz Tomaža je govorila slivovka — Ločenee, ki ne more pozabiti žene

Ljubljana, 7. septembra. Krojaču in gostilničarju Janezu Kepicu iz Most pri Komendi je obtožnica očitala zločinstvo uboja. Kepic je 23. julija v Mostah z motiko in kolcem pobil invalida Filipa Kerna do smrti. Na vprašanje predsednika senata s.o.s. g. Breliha, ali se čuti krivega, je Kepic odgovoril, da se čuti deloma krivega, ker je na tleh ločenege Kerna, ki je že umiral od prvega silnega udara z motiko, še tolkel s kolcem in mu do besede razbil glavo. Kern je bil že mrtev, ko so prišli sosedje. Lobjano je imel nadrobilno in po telesu močne poškodbe.

Obtoženee je povedal, da je njegova deana noga kralja kot posledica bojazti, za katero je trpel v mladosti. Zaradi krilice noga so ga ljudje zasmehovali in ga žalili. Tudi z domačimi se ni razumel. V obtožnici je državni pravdnik omenil, da je Kepic zelo grdo ravnal z ženo, ki je imela namesto doma pravega pekla v hiši. Zena se je odpovedala in ni pričala pri glavni obravi. Kepic je priznal, da je začel zavražati razmerje v hiši močno piti. Najbolj ga je bolelo, ker so ga zasmehovali zaradi telesne hibe. Tudi ubiti Kerna ga je zasmehoval, češ da je krevlja, ki ne more dobiti več dekleta, če ga žena zapusti itd.

Nesrečnega dne so pri Kepicovi belili. Prišel je tudi invalid Kern in zahteval plačje, ter se spustil v pogovor s Kepicem. Oba sta bila pijana. Kepic je Kerna tedaj že močno sovražil, ker je Kern ubil Kepicovega macka. Beseda je dala besedo, usodno za Kerna pa je bilo njegovo obrogovanje, ko je videl, da je Kepic pomagal sosedu pri nekem delu. »Ti si ošel, je rekel Kern Kepicu, ker pomagaš takim poganom, kakor so tvoji sosedje. Iz Španije bi morali priti in vampe bi jim morali poraziti! Po teh besedah sta se začela oba zmerjati in preganjati okoli hiše in v njej. Ko je Kepic pozval Kerna, naj plača dolg in naj gre, je skočil Kern na nasprotnika. Baj je mu je grozil z nožem. Kepic je etekel iz hiše in med potjo pobal motiko, ki je slonela ob zidu v veži. Na pragu sta se še izvajala. Ko je Kern stopil pred hiko, ga je Kepic z vso silo udaril z motiko po glavi. Opačenee je imel še toliko moči, da je odskočil v vežo, tam se je pa zgrudil. V neverjetni besnosti je Kepic še potem s kolcem udrihal po Kernu.

Sosedje so izjavili, da je bil Kern slab človek. Rad je izvajal in žalil. O obtožnici so vedeli povedati, da je priden in dela, če ni vinjen. Orožniki so izjavili, da jim je Kepic po aretaciji rekel, da mu ni nič žal, ker je Kerna pobil. Zaradi tepeja je bil obtoženee že petkrat kaznovan. Njegov brati-

V mraku so se na sokolskem telovadišču začele športne okoliščine, gasilke so to itd. in okrog 19.30 je krenila velika povorka skozi mesto. Na čelu sta nšla dva zastavna šoka velike zastave, naka so sledili praporski Sokoli, podružje NSZ z Jesenic in Javornika, Soča, povorka društva »Sava« itd., nato so korakali Sokoli z Jesenic, Javornika in Dobrave, gasilci, narodne osebe, športna društva, kulturne in rodno občane in druga organizacije, ki so jim sledile dolge vrste sokolskega članstva, naraščaja in dece. Povorka je krenila skozi mesto nazaj na letno telovadišče, kjer se je starosta dr. Osmetl izrekel zahvalni vsem za udeležbo, na kar je godba zaigrala himno Haj Slovenije... Sledila je slavnostna akademija v Sokolskem domu s pesnim sporedom.

Včeraj dopoldne sta bili slovesni službi božji v župni cerkvi, prvi je prisostvovala šolska mladina, drugi pa zastopniki oblasti, uradov, občine, organizacij in korporacij itd. Trgovine in lokali so bili ves dan zaprti, pa tudi po obratih je počivalo delo.

Na Ježici

Tudi Ježica je dostojno proslavila rojstni dan mladega kralja. Skoraj vsa vas je bila v zastavah, a lepo je bila zlasti okrašena gostilna pri »Ancelec«, ki je bila vsa v petstih žarnicah. Prav lepa je bila udeležba na slavnostni seji ježenskega Sokola. S cvetjem je bila okrašena tudi spominska plošča pokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

LEGENDE O KRALJU

leg dr. Lokar je opozoril sodnike na okolnosti, ki naj bi kazale, da je Kepic storil dejanje v toliki razburjenosti in pri skrajni zavedenosti, da ne more biti odgovoren. Senat je razsodil, da je Kepic kriv in ga je obsojil na podlugo leto strogega zapore z upoštevanjem § 32/II, ker je vse kazalo, da Kepic res ni bil dočela pri pameti, ko je svojega nasprotnika na tako zverinski način do smrti pobil. Državni tožilec g. Goslar je prijavil priziv zaradi preizkusa kazni.

NA ODLOČBE STOLA SEDMORICE SE SPOZNA

Ze nad 70 let stari prevzikel Ogrin Tomaž iz Mengša je bil obtožen, da je ujel v zanjke 6 divjih zajcev in 3 prodal neki ženski iz Mengša. Na orožniški postaji je priznal, pred sodnikom je pa vse prekalal, češ da je bil pijan in ni vedel, kaj govori. »Slivovka je govorila, slivovka se je zagovarjal. Pil je 14 dni neprenehoma iz žalogov, ker mu je žena umrla. Na orožniško postajo je bil prignat sin, s katerim se ne more, ker je drugačnega političnega prepričanja. Stari Tomaž je trdil, da že 16 let bere politiko v časopisih in da se spozna tudi na paragrade in na odločbe stola sedmice. »Sploh me ne smete kaznovati, je pojasnjeval sodniku, ker je stol sedmice odločil, da divji lov na zajčke ni tatvina, temveč prestopke zoper tatvino. Kako si možakar predstavljate prestopke zoper tatvino, je tudi problem zase.

Ženska, ki je baje kupila 3 zajčke, je trdila, da je nedolžna. Njena služkinja in pomivalka sta izjavili, da nista jedli ne videji zajčjega mesa v hiši. Prevzikel Tomaž je s svojim zagovorom dosegel, da je sodnik razpravo preložil in bo zaslišal še dve priči.

LOČENI ŽENI NE DA MIRU

Mizar Ivan Brdavs iz Notranjske je bil obtožen, da je 23. maja ponoči v hišo svojo ženo, od katere je že 12 let ločen. Začel jo je zmerjati in jo hotel napasti, pa se mu je usaknila in se zaklenila v sobo. Brdavs je zato napadel njeno mater, ki je v strahu skočila skozi okno in zbežala po pomoč k sosedovim. Brdavs je na dolgo in široko razkladal, da mu žena še dolguje nekaj denarja in da je prišel po denar, žena pa je pripovedovala, da mu je vse plačala in da jo mož dostikrat nadleguje, čeprav sta ločena. Oba sta začela pred sodnikom pravi umazano zakonsko in ločeno življenje. Sodnik ju je s težavo pomiril ter po razburjenih prizorih izrekel sodbo, da je Brdavs kriv prestopka § 230/I, k. z. Obsojen je bil na 300 dni globe ali 5 dni zapore pogojno za dve leti.

TRJE DNEVI SPORTNIH PRIREDITEV

Največ jih je bilo v Zagrebu in Beogradu — Doma smo imeli samo nekaj prvenstvenih tekem

Ljubljana, 7. septembra. Tako bogatega in pestrega športnega sporeda, kakor je bil v soboto, v nedeljo in včeraj, že dolgo ne pomnimo. Po vsej državi so bile velike prireditve, nogometne, lahkoatletske, plavalne, motociklistične in teniske. Središče prireditvev sta bila Zagreb in Beograd, deloma Rogaska Slatina, pri nas pa razen prvenstvenih nogometnih tekem ni bilo pomembnejših športnih prireditvev.

Med domačimi prireditvami je treba omeniti v prvi vrsti plavalni dvoboj Ljubljana-Zagreb v Rogški Slatini, ki se je po pričakovanju končal z zmago Ljubljane v razmerju 51 : 36. Rezultati tega tekovanja niso bili pomembni, če izvažemo stafeto 4 x 100 metrov prosto, kjer je Ljubljana v postavi Fritsch, Zihorl, Cerar, Wilfan s 4:19 postavila nov jugoslovanski rekord. Tudi Wernerjeva je zmagala državni rekord na 400 m prosto za celih 16 sekund na 7:33.4. V vaterpolu je Ljubljana zmagala nad Zagrebom z 9 : 1. S to prepričevalno zmago si je Ljubljana definitivno priborila pokal Zdravišijske uprave.

V nedeljo so se začele tudi prvenstvene tekme LNP. V Ljubljani so bile odigrane tri tekme. Reka je zmagala nad svojim stari rivalom Slavanom s 2 : 1. Svoboda in Kranj sta si razdelila točki, rezultat tekme je bil tesen 1 : 1. Hermes je razmeroma pičlo zmagal nad novincem v prvem razredu Marom s 3 : 1. V Mariboru je Zeleničar odpravil Rapida s 4 : 1, v Murski Soboti je pa Mura zmagala nad Mariborom s 3 : 2. Precej napeta je bila tudi tekma Celje : Olimp, ki se je končala s 4 : 3 za Celje. V Trbovljah je Amater namreč katastrofalno odpravil svojega lokalnega tekmeča Trbovlje z 11 : 0, Ljubljanka Jadran je pa s precejšnjo srečo na Jesenicah v tekmi proti Slavstvu s rezultatom 2 : 1 sprevil obe točki na varno.

V nedeljo je bila v Bukaresti odprta VIII. balkanljada god 10.000 gledalci in z

med njimi tudi člani Hermesa in Hribe iz Ljubljane. Slovenci pa so post niso imeli posebnih sreč z niso zasledili nobenega največjega mesta. Hermesa Kavčič je bil tretji pri dirki novincev, Hermesa Skaberne drugi v dirki turističnih motorjev do 300 ccm, Ljiljan Šiška tretji v dirki športnih motorjev do 500 ccm, Hermesa Sušariš tretji v dirki športnih voz do 300 ccm, Hermesa Kavčič drugi v dirki do 1200 ccm, medtem ko je v dirki športnih motorjev do 1000 ccm Stariču odpovedal motor.

Brezobzirni ponočnjaki

Ljubljana, 7. septembra. Ni prvič in menda tudi ne bo zadnjič, da opozarjamo upravo policije na brezobzirne ponočnjake in jo prosimo, naj vendar še končno napravi v tem pogledu red, saj ji bodo hvalašni vsi tisti, ki si žele po delu čez dan ponoči mirnega počitka. To pa zahtevajo tudi splošni interesi Ljubljane, saj vidimo, da prihaja v naše lepe mesto vedno več tujecev. A kaj si bodo mislili o nas in naših razmerah, ko slišijo noč za nočjo stankovito razgajanje pijanih ponočnjakov, preprevanje in vriskanje po mestu, kakor da smo kje v zakotni vasi, kjer lahko počno pijanci kar hočejo, saj se jim itak nihče ne upa postaviti po robu.

V Ljubljani imamo zdaj vselej in skoraj na vsakem koraku lahko srečati v mestu tučja. Menda baš zato so postali pijani ponočnjaki še posebno brezobzirni. Danes ponoči se je večja družba napila v gostilni blizu gorenj. kolodvora. Po polnoči je prihrumela iz gostilne in se jela na cesti strahovito prepirati. Nekaj pijanih ponočnjakov je zagrozilo drugim, da pojdejo po redarja. In res so odšli, toda nazaj jih ni bilo več. Drugi so pa ostali na cesti in nadaljevali prepis s tako huronskim kričanjem, zmerjanjem in posvajanjem, da vsa okolica ni mogla spati. To je trajalo dobre trideset ur in šele potem so se ti brezvestneži polagoma razšli in porazgubili vsak na svojo stran. Toda še dolgo so se razlegali v noč njihovi junjski glasovi. A nikjer ni bilo redarja, ki bi bil storil svojo dolžnost, saj je vendar kalenje nočnega miru policijsko prepovedano. Zakaj se ne morejo počitka željni in potrebni meščani sklicevati na to prepoved?

Komaj so se pa razkropili ti pijani ponočnjaki, da je nastal mir in da so iz sna prebujeni ljudje zopet zaspali, že je prikorakala od nekega druge družba kalicev nočnega miru, skupina deklet in nekaj fantov med njimi. Ti so pa od mesta sem po Medvedovi cesti junjsko prepevali tisto znano: »Oglar, oglar, pa mora bit moj«. Najbolj so hreščali ženski glasovi. Da, res bi bili potrebni tem nočnim pevkom oglarji, da bi jih spravili v gozd, kamor spada in v kjer bi se lahko drle po mili volji vso noč, če bi jim oglarji ne zamašili ust.

Počitka potrebni meščani pa ponovno prosimo policijsko upravo, naj se nas usmili in pošlje vsako noč po mestu nekaj redarjev na koleseh, da bodo razgajaje ukrotili. To pravico menda imamo, saj plačujemo davke in živimo v mestu, ne pa v hribovski vasi.

Slovenci v Ameriki

V kraju West Aliquippa se je smrtno plo znezaga trgovca Antona Magolicha. Zastupil se je s plinom. Zapustil je na ženo naslovjeno pismo, v katerem pravi, da gre v smrt zaradi težke bolezni. Žena je bila na političnih in domov se je vrnila nekaj ur po tem, ko so našli moža mrtvega. Ta vest jo je tako pretresla, da se je onesvestila. Pokojni je bil eden najbogatejših Slovencev v Milwaukee. Zadnjih 16 let je vodil trgovino z moko in deželimi pridelki. Doma je bil iz Stare Bučke na Dolenjskem, od koder je prišel v Ameriko leta 1902. Star je bil 55 let.

V kraju West Aliquippa se je smrtno ponesrečil 17letni Daniel Strubelj. Poknil je s kislim tank, ki ga rabijo za polnjenje sodavice. Naenkrat je tank eksplodiral in fanta je raztrgalo, da je bil takoj mrtel. V Clevelandu se je smrtno ponesrečil Kračanov Pepe, kakor so klicali po domače Kozarja. Spodrinilo mu je po stopnicah in pobil se je po glavi tako močno, da je v bolnici umrl. Pokojni je bil doma iz Brezovice, fara St. Vid pri Stični, od koder je prišel v Ameriko leta 1907.

V Clevelandu so dobili novega slovenskega zdravnika dr. Ferlica, sina slovenskega staršev iz Butte. Postal je internist v clevelandski bolnici Marine Hospital. Promoviran je bil pred leti na Creighton univerzi, v Omahi.

V Willocku je podlegel naduhi Matija Gorše, star 60 let, doma iz Toplice na Dolenjskem. V Moon Runi je nenadoma umrla Ana Butja, rojena Hamovec, stara 49 let, doma iz Stare Vrhinice. Zadel jo je srčna kap. V Ameriki je bila 30 let. V Clevelandu sta umrla Jožef Bradač, star 48 let, doma iz Velikih Les pri Stični in Anton Majer, star 69 let, doma iz Dobrove pri Ljubljani. V Pueblu je nenadoma umrl Karel Mišmaš iz Ambrusa na Dolenjskem, veteran španske vojne iz leta 1898, star 23 let, rojen v istem kraju. Njegov oče še živi in je star nad 90 let. V Brooklynju je umrl Andrej Pirnat, star 51 let, doma iz Jara pri Domalah, kjer še živi njegova 81 let stara mati. V Worcesteru je avtomobil do smrti povzpel 21letnega Edvarda Kramerja.

Iz Ptuja

— Lepo vreme za praznike je mnogo meščanom izavabilo v okolico mesta, zlasti mnogo jih je pohitelo v vinograde v Haloze in Slovenske gorice. Mestna godba pa je priredila izlet v letovišče Dobrava, kamor je pohitelo tudi okoli 200 Ptujčanov. Tudi kopališče je bilo polno kopalcev oba dneva, ker sonce se prav blagodejno pripeka.

— Ogenj je izbruhnil tedni pri posestniku Lenartu Frideriku in Stragorjnih na Dravskem polju ter upepeli gospodarsko poslopje. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Škol, ki so preprečili še večjo nesrečo.

— Gospodinski, kuharski, šivalni in pri krojevalni tečajih Nabav. Zadruga uslužbenec drž. železnice v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t. l. Uklova niska, Informacije se dobe v pisarni železničarske menze, Prizakova 19. (Ljubljanski dvor).

— Stevilna Sokolska društva so poklonila četnikom v Ljubljani spominske žolje za prapor, katerega vodilo je: »Slovenec«.

Podobor Udeležanja četnikov naproča društva, ki tega se niso odločila, da store to čim prej, ker čas hiti.

Beleznice KOLENDAR

Danes: Torek, 7. septembra katoličani: Regina.
Jutri: Sreda, 8. septembra katoličani: Mali smagan.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matton: Ure skušnjave.
Kino Ideal: Veseli banditi (Nino Martini).
Kino Sloga: Spijunka Suzi.
Kino Union: Kockar.
Kino Moste: »V carstvu lutk« in »Tropske noči«.

Kino Šiška: Med dvema zastavama.
Kino predstave na veselemu, ob 15.30 in ob 18.30.

Novinarska razstava.

PRIREDITVE NA PRAZNIK

Kino Matton: Ure skušnjave.
Kino Ideal: Poslednji Mohikanec.
Kino Sloga: Spijunka Suzi.
Kino Union: Kockar.
Kino Moste: V carstvu lutk (Puppenfee) in Tropske noči.

Kino Šiška: Med dvema zastavama.
Novinarska razstava, kino predstave na veselemu ob 10.30, 15.30 in 18.30.

— Odkritje spomenika Simonu Gregorčiču ob 10.30 na Napoleonovem trgu, ob 16. večja narodna slavnost v vseh prostorih Tržarja.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjani trg 5, Kuralt, Gospodarska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29, oktobra 31.
Jutri: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Iz Zagorja

— Graditelje rudarskih hiš bi radi opozorili na važno okolnost, ki naj je pri gradnji nikar ne prezro. V večini primerov lahko posebno pri onih, ki so doslej postavili hiše v dolini, ki je dokaj močvirna, da niso dovolj ali pa prav nič pazili na to, da bi stavbo zadostno izolirali pred vlago. Velika večina lastnikov hišic mora stanovati v sicer lepih hišah, ki pa imajo to veliko napako, da so, posebno v pritižju, zelo vlažne. Priporočamo, da se slehernik posvetuje z mojstrom, ki mu gradi, glede zadostne izolacije kajti le hiša, ki je tudi suha, more nuditi zdravo in ugodno stanovanje. Stroški za izolacijo so v primeri z gradbenimi tako malenkostni, da naj nihče tu ne stedi. Na to smo morali opozoriti, ker se je v tem pogledu doslej že preveč grešilo. Mislimo, da so oblasti poklicane, da tudi na tem polju vodijo zdravo stanovanjsko politiko s pravočasnim poukom vsaj v bodoče. Za gradnjo hiš v naši dolini naj bi se sploh že vnaprej zahtevala temeljita izolacija ne samo opornega zidovja, temveč vse osnovne ploskve bodisi da je podkletena ali ne.

— Bube gosonic kapusovega belina je treba uničevati, zahteva okrožnica kmetijskega referenta. Pozna jih lahko že sleherni, saj jih je nešteto v raznih gubah hiš, da, celo v stanovanju so zalezele gosonice in se tam zabujale. To je treba storiti takoj, sicer se nam za drugo leto obeta prava kuga in s tem velika škoda. Opozati je, da so razni sovražniki gosonic, kot najezdniki, gosenci in muha, precej temeljito opravili delo. Mnogo bub je uničenih po teh naših zavetnikih in če bi se prebivalstvo vseh krajev, po zgledu Nemcev, ki so prav tako trpeli pod to škodo, s vso vneto letilo upogabljalo, bi bili za naslednje leto brez velikih skrbi. Bube je treba pohoditi ali vreči na ogenj.

— Cesta Litija—Radeče je dni spet desetim delavcem naše občine zapovedi vse do neugodnih dni jeseni. Malo sicer, a vendar vsaj nekaj.

Iz Stične

— Potujoča razstava obrambe proti plinskim napadom. Iz Višnje gore je prispevala v nedeljo potujoča razstava protiplinske obrambe. Predmeti, kakor različne maske, obleke, reagentne kemikalije, poučne slike in literatura so nameščeni v dveh železniških vagonih. Vodja razstave g. Bedrač in njegov spremljevalec sta z vneto besedo in temeljitim poznavanjem predmeta tolmačila obiskovalcem delovanje raznih plinov in uspešno borbo proti njim. Nadzorno sta predvajala uporabo mask in dajala vsa potrebna navodila za primer resne nevarnosti. Razstavo so si ogledali šolski otroci pod vodstvom učitelja in to iz Stične, St. Vida in Polja Muljave. Ostalega občinstva je bilo po približni četvi okrog 1500. Obisk pa bi bil še lepši, če bi lokalni čimtelji v zvezi z gasilci izvedli smoteno organizirani obisk zelo potrebne in poučne razstave. Skrajni čas je že, da se podeželskemu prebivalstvu nazorno predvajajo učinki plinske vojne in da se prebivalstvo sistematično izveža v pasivni obrambi. Razstava je odprta do 1. oktobra, v tovrstnem vlakom na sosednjo postajo Radovoho vas, kjer ostane en dan, potem pa krene proti Novemu mestu.

— Poizkušni nastop organizirane obrambe proti plinskim napadom se bo vršil v stični občini 8. septembra ob treh popoldne. Občinski odbor je dal vsa potrebna navodila in odredil, kako naj se izvrši obramba proti plinskemu napadu. Vso obrambo vodi tukajšnji zdravnik dr. Fedran.

— Pevski koncert. Pevsko društvo Zvon iz šmartnega pri Litiji priredi v našem Sokolskem domu pevski koncert z izbranimi pevskimi deli. Pričakujemo, da bo znalo prebivalstvo ceniti kulturno stremenje odličnega pevskega zbora in da bo po nastopu protiplinske obrambe ob 16. nopolnilo prostorni Sokolski dom in se tako oddolžilo šmarčarom za njihov trud in vnueno na pevskem polju.

— Vodna zadruga. Vodna Zadruga za regulacijo Višnjeve v občini Stični je imela v nedeljo redni občni zbor, ki je potekel mimo in stvarno. Samo še nekaj nezadovoljnih konservativcev hoče motiti in preprečevati koristno in prepotrebno melioracijsko delo v naši dolini. Iz poročil načelnika in tajnika je razvidno, da se bodo dela na trena v na kratkem času začela. Denarja je na razpolago za prvo etapo okrog 85.000 din.

Postani in ostani član Varnikove družbe!

Gneča, trepet nemir na vsakem koraku

Zgodilo se je čudno: velesojem je odprt, pa ničesar delja

Ljubljana, 7. septembra. V soboto smo ugibali, ali bo lepo vreme ali ne. Če bi deževalo v nedeljo, bi deževalo najbrž tudi v ponedeljek in obisk bi bil bolj slab. Sicer se pa Ljubljana in z njo vsa naša domovina čuti. Velesojem je odprt, pa ničesar delja. Po mestu se je že raznesla novica, da znajo novinarji tudi lepo vreme debatirati.

Vprašali smo za svet svojega prvega tovariša Valentina, ki nam je pojasnil položaj približno takole: »Ob mladi, je rekel, inu sepi se vreme radu preberne. Aktu je luna čista, inu se zveže čiste vidjo, je nebu brez debeliga dima, inu pomeni lepu vreme. Je pak luna rudeča inu tamna, taku je luft z dimam napolnen, kateri k bližnim dažu kaže. Lepu vreme ali večkrat, kateri se ponoči začnejo, naterpe dolgo!«

Tako nam je povedal prvi tovariš Valentin. Vso noč smo v soboto gledali luno, dolgo jo pa nismo mogli gledati, ker jo je zakrila megla. Se drugič smo stopili k tovarišu Valentinu in ga pobarali, kako je prav za prav z meglo in ali ne bo nemara skazila vremena. »Megla velikokrat stoji v Ljubljani, je pojasnil Valentin, včasih je dobra, inu zemlo pomoči. Dostikrat pak megla smerdi inu je zdravju tih ljudi inu živine škodljiva. Tudi včasih žitu inu drevu škoduje. Ob času take megle je dobru ena dva zerna brinja razdvečati, ali en požerak jesiha piti, preden se ven na luft gre.«

Ni nam pa mogel povedati jasno in odločno prvi tovariš Valentin, ali bo lepo vreme ali ne. Pa je le bilo, pa še prav lepo je sijalo sonce privabilo na velesojem tisoče in tisoče. Dopolnile in zlasti popoldne v nedeljo in v ponedeljek je imela razstava slovenskega novinarstva rekordno obisk. V vseh paviljonih je bila gneča. Ljudje so občudovali, strmeli in hvallili. Tako zanimive razstave že dolgo ni bilo v Ljubljani. Tempo modernega novinarstva je vladal na velesojem. Ljudje so bili še bolj radovedni kot so sicer, še bolj nemirni in razigrani. Trepet, nemir na vsakem metru. V majhnem tako, kakor je prikazana moderna doba žurnalistike in glavnem paviljonu, kjer čitamo: »Da, radio in Hellov aparat, letala, cepelini — kak obrat, v ozračju, zemlji, morju, etru, vetru — trepet, nemir na vsakem kilometru.«

Na počitnicah v Pragi

Kaj napravi najgloblji vtis na mladega študenta, ko pride prvič v Prago

Jesenice, 6. septembra. Kdor je bil v Pragi, se prav gotovo ni mogel ubraniti mogočnega vtisa, ki ga naredi na človeka moderno evropsko velesojem z vsemi svojimi krasotami. Človek bi moral biti neravnost skla, da bi ostal hladno, če stoji zvečer pred osivlim poslopjem Narodnega muzeja in gleda na trg sv. Vavla, podoben morje mavričnih barv, prelivajoč se in trepetajočih na velikih poslopjih, med katerimi teče promet prav na velikomestnem način. Življenje tu ne teče na oni enakomerni in enolični način, kakor smo ga mi navajeni. Htre kretanje, bliskajoči pogledi in kratki, odsejani stavki nas nehoti spominjajo na ameriško geslo: čas je denar. Življenje ne leze, temveč drvi. Kadar sem opazoval vrvenje na Vavclavki, kakor smo mi Kranjci kimali nazvali praški center in mi je pogled obstal na spomeniku sv. Vavla, sedečega na konju, se mi je zazdelo, da daje on s svojim drevim konjem tempo praškemu življenju.

Prispeli smo v Prago ravno sredi poletja. Vročina je sicer pregnala mnogo Pražanov iz mesta, kar se pa na razgibanosti življenja ni mnogo poznalo. Sreča nam je bila naklonjena, kajti v Pragi smo se pridružili državnim študentom in z njimi po izvrstnem programu in pod skrbnim vodstvom mladega in simpatičnega tajnika Č. J. lige v Pragi polagoma dan za dnem odkrivali zanimivosti in lepote Prage.

Takoj v začetku ogledovanja je naredil na nas mogočnim in neizbrisnim vtis ogled spomenika Osvobođenja. Velikostna zgradba iz rezanega granita, postavljena na grič, raz katerega je krasen razgled po vsej Pragi, se gradi že 8 let in bo prelep spomenik žrtvam iz boja za osvobođenje in dostojno počivališče umrlih vodilnih osebnosti bratskega českoslovskega naroda. Spomenik, za katerega načrt je naredil arhitekt Jan Zavorka, je od materijala do izdelave izključno česko delo. Za njegovo zgradbo so potrebovali 270 vagonov granitnih plošč. Ob pogledu na njegovo zunanost nas presene dostojanstvena enoličnost, v notranjosti pa nam bogati okras in krasna dela najboljših českih kiparjev vzbude vtis, da smo v razkošno opremljeni katedrali. Posebno močan vtis je na nas naredil mavzolej, kjer so grobnice za zaslužne moše, med njimi najlepša pripravljena za prezidenta Osvoboditelja Masaryka. Ogled spomenika do sedaj še ni dovoljen širši javnosti, zato smo si šteli naravnost v čast, da smo

Kljub vsemu sta potekla dva zelo živahna dneva na velesojem v največjem redu. Ni bilo ne mrtvih ne ranjenih le okajenih smo videli nekaj, kakor zmeraj. Bili so tako neprevični, da so pozabili »ena dva jerna brinja razdvečati« pa jim je megla zvečer škodovala. Držali so se bolj temeljito Valentinovega nasveta, da je dobro tudi »en požerak jesiha piti«.

Posebno vesel in zadovoljen je Valentin. Pa smo ga vprašali, kaj mu je vžgalo toliko zadovoljstvo v sru. Pojasnil je, da je njegovo veselje neizmerno, ker je videl na svoje oči, da so Slovenci resnično izobraženi in civilizirani narod. Ako bi to ne bil, bi se dogajale na velesojem taki množici strahotne reči.

»Strahotne reči?« smo se val čudili. Valentin je pa pojasnil: »Slovenci niso zmeram kerkpostjo inu med grozovitostjo zaostali razločka delali. Katere so premagali, so ih tudi nevsmileno deržali. Na kol so natikovali sovražnike, oserčje iz trebuha ulekli, počasi morili, iz glavne čepine kocarce za pija o narejali, sovražnike gerdo zasmehovali, dokler niso bili skuz podučene bol razsvitleni.«

Prav lepo smo se Valentinu zahvalili in spoznali svoj ogromen delež pri prosvetljenju našega naroda. Naša zasluga je, da Slovenci sovražnikom več oserja iz trebuha na vlečejo. Sklenili smo, da se bomo v bodočih 140 letih tudi potrudili in civilizirali narod še v tej smeri, da ne bo več v oserje in trebuh in še kam drugam notri lezel. Tudi ta ostanek iz polpretekle dobe našega naroda moramo s poukom odpraviti, da bodo Slovence res skuzi podučene razsvitleni.

Se o konkurenci je treba napisati nekaj besed. Jimmy in Bill sta nam začela delati konkurencijo. Jimmy in Bill sta opic, ki ju je lastnik g. Fint čudovito zadržal. Vozita se s kolesom, pijeta in jesta kakor človek, hodita kakor človek, okrobata sta in vsemogoče vragolije uganjata. Brez dvoma sta najprivlačnejša točka velesojmskega varijeteja in najzanimivejša zanimivost velesojma, ako izvajamo razstavo slovenskega novinarstva. Za enkrat še upamo, da bomo vzdržali konkurencijo!

med prvimi smeli občudovati njegovo krasoto.

Kakor spomenik Osvobođenja je naredil na nas mlade študente, ki gledamo vsako stvar bolj s čustvom nego z razumom, nepozaben vtis ogled muzeja spomeniku Osvobođenja, kjer nam je vodnik na topl način prikazal težke, a zmagoslavne boje českega naroda za osvobođenje. Ti vtisi so ogenj za mlade duše. Spoštovanje velikih mož in velika ljubezen do zgodovine lastnega naroda nas je ganila. Vsa Čeh pa tudi mora biti ponosen na zgodovino svojega naroda. V Pragi srečam na vsakem koraku krasne zgodovinske ostanke, spomenike, originalne stare stavbe, mostove, ki so vsi priča slavne česke preteklosti. Hradčini, Karlov most, Prešna brana, Waldstajnska palača in nešteto drugih zgodovinskih znamenitosti morajo s svojo lepoto vsakega navdušiti.

Med ostalim ogledovanjem Prage smo na vsak korak opazili sistematsko delo, izborni organizacijo in temeljito izobraževanje naroda. Koliko važnost polagajo Čehi na kulturni procvit širših slojev naroda, so nam lepo pokazale ogromne in sijajno urejene knjižnice. Človek ostani nad velikopoteznostjo in dolednostjo v organizaciji. Ko smo slišali o moderniziranju ostarelih šolskih sistemov, smo se spominjali na nujnost sličnih reform pri nas.

Kako visoko se je čiški narod dvignil v humanosti, nam priča dobro urejene socialne ustanove, ki skrbje za reveže in onemogel. Najlepši spomenik človekoljubja in ljubezni do bližnjega, obenem pa tudi največji ponos mesta Prage, so Masarykovi domovi. Pol ure od Prage, sredi gozdiča, krasne stavbe so podobne malemu mestecu. Tu najde vsak pohabljenec, onemogel stavec ali bolno dete brezplačno ali za neznatno odškodnino zavetišče. Prehrana, postrežba, zdravljenje, vse je na visoki. Trenutno je v zavodu okoli 2700 ljudi. V dvorani, kjer se gojenci tega zavoda od časa do časa zabavajo, se ponosno, a tudi upravičeno bleste besede: Mesto Praha matkou vsem! — Ko gledaš na to mogočno ustanovo, se ti zazdi, da vidiš bodočnost, ko bo v vsakem mestu tak dom za sirote in onemogel, ko bo povsod toliko srčne omike, ki pa jo za sedaj še onemogočajo medsebojna nasprotja in brezplodna politična gonja.

To je Praga. Toda med najmočnejšimi dojmi, ki sem jih doživel v Pragi, naj omenim še pravo demokracijo, ki diha iz vsake ustanove in vsake besede in ki jo je zmo-

žen samo politično tožilo svoj narod, kakor so Čehi. Pa če nekaj nas je prijeto preneslo. To je veliki in pravi patriotizem. Kajti že iz govora vsakega Čeha, pa naj bo tega ali onega prepričanja, se je bralo, da je najpreje Čeh, potem šele kaj drugega.

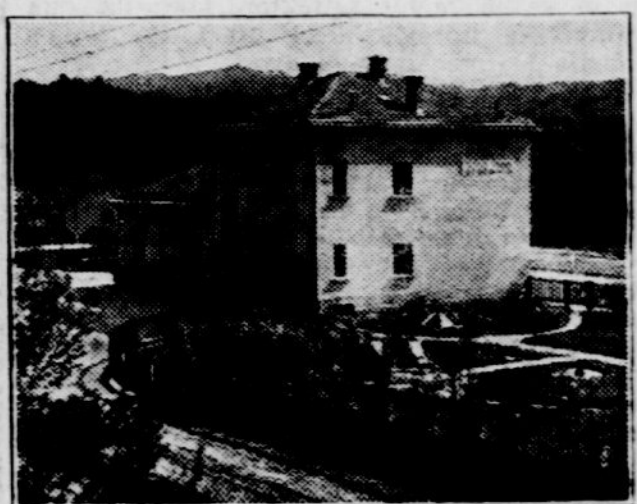
Ne da se popisati, koliko novosti so si Čehi že prisvojili, za katere pri nas še ni ne sredstev in niti ne razumevanja. Najmodnejši krematorij, ogromni štadioni, smetliška Moderna galerija, filmski ateljeji na Barrandovu in druge najmodnejše pridobitve.

Med tem je skoraj neopaženo prišla jesen, z njo se je vrnila v Prago mladina, polna moči in življenja, ki se ga je naskala v prirodi. Gledališča so se odprla in imena Burian, Voskovec, Werich so sopot razgibala mlade duhove. Mladina je na obeh strani. Tudi v gledaliških veje duh demokracije, ki postaja vedno bolj svetovni nazor mlajše česke generacije.

Toda mesec je minil in treba se je bilo posloviti. Vrnili smo se z novimi velikimi idejami, z ljubeznijo do bratskega českoslovskega naroda in z vero v — slovanstvo.

Otvoritev postaje Tržišče

Tržišče, 7. septembra. Včeraj popoldne je bila slovesno odprta nova železniška postaja Tržišče. K otvoritvi se je zbralo mnogo ljudstva. Železniško upravo je zastopal prometni šef g. Kavsek. Ko se je vlak prvič ustavil na novi postaji, je zaigrala godba. Domači župnik je blagoslovil prostore nove postaje in v lepem govoru poudarjal, da so pričakovali priložnost, da se prikažejo stari rodovi. Narodni poslanec ing. Franc Zupancič je v svojem govoru poudaril, kako velik napredek in važno pridobitev za dolensko kmečko ljudstvo pomeni nova železniška proga. Domači župan g. Borštner je prisrčno pozdravil zastopnika oblasti in zbrano ljudstvo, ki se je v tako velikem številu udeležilo lepe svečanosti. Posebno častno stražo so tvorile čete gasilcev. Otvoritev nove postaje so se udeležili tudi Sokoli, ki so imeli na postaji St. Janž svojo prireditve. Po otvoritvi se je razvila na novi postaji domača veselica.

Posloplje nove postaje je moderno dogovarjajoče vsem zahtevam in potrebam časa. Nova postaja je bila za otvoritev vsa v mizah in državnih zastavah. Posebno hvaljevredno je, da ima dobro pitno vodo iz vodovoda, dočim v St. Janžu na postaji pitne vode ne dobijo. Odlej se bo vlak redno ustavil na novi postaji. Vozni listi ki se dobo pri vlakovodih. Pošte zaenkrat na novi postaji še ne bodo sprejemali, temveč bo šla kakor zdaj do Krmetja, potem pa nazaj v Tržišče. Ljudje pa upajo in pričakujejo, da dobi Tržišče v kratkem tu di pošto.

Iz škofje Loke

— Knjižne Vodniške družbe so največje in hkrati najbolj knjižni dar, ki si ga morete misliti. Škofjeloski povernik g. Janez Humer se bo oglasil v kratkem pri vas, da pristopite v krog naročnikov! Ne odlašajte, marveč pripravite 20 din, da dobite lep knjižni dar.

— Sokolski kino v škofji Loki si mnogo prizadeva, da postreže svojim prijateljem z dobrimi, res zanimivimi filmi. Poletje je pri kraju in tudi med stenami kinokamere pričena nova sezona. Sokol bo kakor doslej tudi v bodoče polagal vso pozornost izbiri filmov, da čim bolj postreže svojim obiskovalcem, prijateljem in članstvu! Toda zvestoba za zvestobo! Čim večji bo krog posetnikov, tem lažje bo delo kino odbora. Zlasti pa sme pričakovati, da mu bo stalo tesno ob strani sokolsko članstvo, v katerega interesu samem mora biti, da procvitajo vsi sokolski oideki.

— Šuški most zaprt. Te dni so pričeli s temeljitim popraviljem suškega mostu, ki je bil tako zdelan, da bi se bila prav lahko pripetila nesreča. Ko so odstranili mostovino, se je izkazalo, da so tramovi nagniti, stromeli. Most je do nadaljnjega za vozi promet zaprt. Še peš se težko pride čezenj.

— Zabluki manjša učiteljskih moči. Vrata naših prosvetnih hranov so se sopot odprla, toda z učnimi močmi še ni povsod v redu. Posebno trda prede žabniki, kjer je na vsej trirazrednici le ena učna moč — upravičitelj. Druga učna moč ima bolniški dopust, a tretjega šolnika g. Agreža Borisa je iztrgala smrt iz naše srede. Nujno bi bilo potrebno, da se zagotovijo šoli redno delo!

— Požar je spravil škofje Loko ob spanje. V tretji gre rado, pravi pregovor in menda bo res tako. Kajti v noči na nedeljo ob 1.30 se je oglašal gasilski rog in opozarjal ljudi na ogenj. Spočetka je prevladovalo mnenje, da gori nekeje proti Sori, toda kmalu je nastopilo pomirjenje, ko se je zvedelo, da imajo ogenj pod šmarino goro v Vikrah. Tamošnjemu posestniku Aljažu je pogorelo gospodarsko posloplje.

— 10letnice matere so praznovali tik pred vatopom v novo šolsko leto ljubljanski učiteljski in v restavraciji pri Slamič v Ljubljani. Letnik 1927 pomeni v vrsti absoventov ljubljanske učiteljske šole posebno častno poglavje, kajti vseh 25 absoventov se je v svojem delovanju pridružio zdravemu narodnemu pokretu, vsi delujejo po američkih, ki so ašeremu Jugoslovenu svetinje. Sokolski ljubljani je ževal v svojem krogu sicer le 15 učiteljev in šolskih upraviteljev, danes uglede javnih delavcev v svojih šolskih področjih. Ostali so izostali ponajveč zaradi oddaljenosti. Smrt je iztrgala letniku tov. Dacarja. Po prijetnem kramljanju so se zavedni mladi idealisti razšli, podkrepljeni v zavesti, da so na pravi poti.

Državni prvak v šahu Anton Preinfalk

Ljubljana, 7. septembra. V nedeljo 29. avgusta je bil končan nacionalni šahovski amaterski turnir v Skoplju. Preinfalk si je zasluženo priboril ta naslov, saj je na turnirju vodil od začetka do konca in je tudi dosegel največje število točk 10 od 14 možnih. Pokazal je temeljito teoretično znanje, duhovite kombinacije in precizno igro, zlasti pa v končnicah, kjer je pravi mojster in mu ni zlepa kdo kos. Čim bolj se je turnir bližal koncu, tembolj sigurno je igral Preinfalk. Pokazal je, da je zrel igralec in da lahko v bodoče od njega še mnogo pričakujemo.

Po lepi in prepričevalni zmagi v Skoplju je Anton Preinfalk stopil v krog nacionalnih šahovskih mojstrov in bo v bodoče

imel pravico do udeležbe na turnirjih za državno prvenstvo ter sploh odprto pot na druge večje in tudi internacionalne nastope. Preinfalk si je zasluženo priboril ta naslov, saj je na turnirju vodil od začetka do konca in je tudi dosegel največje število točk 10 od 14 možnih. Pokazal je temeljito teoretično znanje, duhovite kombinacije in precizno igro, zlasti pa v končnicah, kjer je pravi mojster in mu ni zlepa kdo kos. Čim bolj se je turnir bližal koncu, tembolj sigurno je igral Preinfalk. Pokazal je, da je zrel igralec in da lahko v bodoče od njega še mnogo pričakujemo.

Anton Preinfalk je rojen ljubljancin. Star je šele 26 let in studira pravo. Šah je začel igrati že v mladih letih, zlasti pri »Preporodcu«, iz katerega je izšla generacija poznejših mladih šahovskih mojstrov, tako brata Gabrovška, Sorli, Sikošek, Lohovšek in drugi. Ko je bil reorganiziran ljubljanski šahovski klub, kjer je nekaj let vladalo mrtvilo, mu je pristopil tudi Preinfalk, ostal njegov član do danes in je tudi njegov podpredsednik. Preinfalk se je v ljubljanskem šahovskem klubu po svoji sodni in premišljeni igri kmalu uveljavil in uvrstil med najboljše šahiste. Že popreje se je udeležil dveh nacionalnih turnirjev, enega v Ljubljani, drugega v Beogradu, v obeh je zasedel drugo mesto, a letos je bil njegov trud kronan z uspehom, saj je postal nacionalni mojster. Mlademu šahistu k lepemu uspehu tudi naše čestitke z željo, da bi nas v bodočih turnirjih čim častnejše zastopal.

Ceste in mostovi kličejo na delo

Pridni ljudje čakajo na delo — Na razpolago je na mestu pesek, gramoz in kamenje, le denarja ni

Jesenice, 5. septembra. Letošnja letovišarska sezona se nagiblje h kraju. Po naših železniških progah in cestah so se v minulih tednih letoviščarji vozili v nabito polnih železniških vozovih, avtobusih in avtomobilih širom Gorenjske vse od Ljubljane do Planice in od Bohinja do Predvora. Turjem so zelo všeč naši kraji ter dobra postrežba in čiste sobe, le prepočasna jim je vožnja po železničnih in čez slabe, vijugaste in prašne ceste se stajno pritožujejo. Naše prometne razmere so poglavje zase. O velikih zamudah vlakov se je že mnogo pisalo. Gospodje na oddelčnih mestih so se nekaj zganili, toda ostalo pa so bržkone še neka, let ali celo deset letij vse pri starem.

Se sabše pa je z našimi cestami. Ceste iz Ljubljane č. Kranja modernizirajo že tretje leto, bo pa menda trajalo še eno leto ali dve, predno bo nad železniškim nadvozom na Gašperju pri Kranju po cesti združil prvi avtomobil. Pravijo, da so Avstriji v krajšem času zgradili znamenito alpinsko cesto na Grossglockner, kot pa bodo pri nas razširili in modernizirali komaj 30 km dolgo staro cesto med Ljubljano in Kranjem.

Ze pred leti se je govorilo in pisalo, da se bo na milijarde, ki je bila določena za javna dela, gradila tudi nova planska cesta, ki bi vezala Selško dolino z Bohinjem. Ze voč let je v načrtu gradnja triglavske krožne ceste iz Bleda preko Pokljukje v Bohinj. Ta cesta se je sicer že pred dvema letoma začela graditi nad vasjo Jereko proti Koprivniku, toda dela so morali po nekaj tednih ustaviti, zmanjkalo je denarja. Ze nekaj let sem se v naših dnevnikih pogovarjal najmočnejše nove ceste med Podnartom, Kamno gorico, Lipnico, Lancovim in Bledom, toda vse obljube ter vsi dobri in koristni načrti so ostali samo na papirju.

Nekaj dni po znameniti kresni noči je neki gorenjski veličina glasno zatrjeval neke družbi, da bodo takoj začeli graditi most čez Savo med Javornikom in Blejsko Do-

bravo in da bodo obenem regulirali tudi Savo. Trdil je tudi, da imajo kredite že odprto za gradnjo ceste z Bleda v Vintgar. To čestito so res takrat začeli graditi, toda gotova je le na pol, tako da je taka kot polski kolovoz neke v planinski vasi.

Gradnja prepotrebne mostu čez Savo na Javorniku pa se ni premaknila naprej niti za en korak. Pravijo, da bo ta most zgradil sv. Birokracij. Medtem pa Sava naprej odnaša plodno zemljo in ograja tudi že nove hiše, ki so si jih delavci postavili visoko gori na strmih desnem bregu reke. Gradnja tega mostu, ki veže dva najbolj obljubena dela radovljanskega sreza, se ne sme več odlašati. To je v interesu tujeskega prometa in našega ugleda. Tujei, ki se z avtomobili vozijo z Bleda v Kranjsko goru ali obratno, morajo voziti čez Lesce, kar podelja vožnjo za polovico. Če pa vozijo skozi Jesenice po desni strani Save na Bled, pa čestito v številnih ozkih in vijugastih potih izgube orientacijo.

Naše prometne zle kažejo naše gospodarstvo pred tuji v silno slabi luti. Ljudstvo se upravičeno pritožuje nad takim brezumnim gospodarstvom in se vprašuje, kam je šla tista milijarda, ki je bila namenjena za javna dela v vsej državi in koliko smo od te milijarde dobili za javna dela v Sloveniji. Delavstvo, ki mora za časa narasle Save peš hoditi z Javornika preko Jesenice na Blejsko Dobravo in v Gorje vsak dan na svoje domove, se tudi vprašuje, kam so šli tisti milijoni, ki so jih vplačali v banovinski bednostni fond. Če bi le del tega denarja ostal v kraju, bi se že pred leti zgradil ta prepotrebni most in regulirala Sava. Pridnih rok je dovolj, ki čakajo na delo. Kamenje, gramoz, pesek in les je na mestu, železke in cement pa tudi nista daleč. Gradnja potov, cest in mostov za pospeševanje tujeskega prometa je bolj nujno potrebna kot pa nakup luksuznih hotelov, zabavišč in igrišč, ki stojijo prazni skoraj vse leto in katera bodo vedno izkazovala velik minus v našem gospodarstvu.

kvalificirano osebe naj se izloči. Doseči je treba tudi, da bodo vsi strodniki organizirani.

Prihodnji 15. kongres zveze bo v Novem Sadu.

Radionprogram

Sreda, 8. septembra. 9: Čas, vreme, poročila, spored. — 9.15: Lohka orkestralna glasba (plošče). — 9.45: Verski govor (p. dr. Roman Tominec). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz ljublj. stolnice. — 11: Iz praviljenega sveta (plošče). — 11.30: Otroška ura (vodi gđ. Slavica Vencapova). — 12: Slovenske narodne s prepletenjem harmonike (g. A. Stanko) pojeta g. Svetozar Banovec in g. Vekoslav Janko. — 13: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — Oddaja prekinjena od 14. do 17. ure. — 17: Kmet. ura: Kmetijsko gospodarstvo in zadruge (g. dr. Jože Basaj). — 17.30: Tamburški septet. Vmes Jožek in Ježek. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Radijski orkester. — 21.15: Slovenski vokalni kvintet. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Mandolinistični trio (gg. Antonovič, Prišek, Havelag). — Konec ob 23. uri.

Četrtek, 9. septembra. 12: Harmonika solo (g. Stante Mitan). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 14: Vreme, borza. — 14.15: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Strauss: Veselice se izlekli, valček (plošča). — 20.10: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). — 20.30: Koncert opernih splov s spremljevanjem klavirja. Poje ga. Pavla Lovsetova, pri klavirju g. prof. Marjan Lipovšek. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Rezervirano za prenos z velesojma. — Konec ob 23. uri.

Petek, 10. septembra. 12: Stramel kvintet »Himnadar«. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 14: Vreme, borza. — 14.15: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Izseljeniške novice. — 20: Ljub. Ogrska razpoda št. 2 (klavir: M. Hamburg, plošča). — 20.10: Vzgoja otrokovega značaja (gđ. Marija Kovčeva). — 20.30: Opretni spevi s spremljevanjem Radijskega orkestra, pojeta ga Dragica Sokova in g. Jean Franel. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angliška plošča. — Konec ob 23. uri.

PREMIERA!

Prijubljani igralec CHARLES BOYER — kot žrtve velike ljubezni v filmu

KINO UNION

Kockar

DNEVNE VESTI

— Napredovanje komandanta dravske divizijske oblasti. Za kraljev rojstni dan je napredovalo več naših generalov in drugih častnikov. Komandant dravske divizijske oblasti brigadni general G. Laza Tonić je postal divizijski general. Šele leto dni je general G. Tonić med nami, pa se je že tako življenjske razmere in si pridobil toliko prijateljev, kakor da je že dolgo leta v Ljubljani. Pa tudi njega so vzljubili vsi, ki poznajo njegove osebne vrline. K zaslužnemu napredovanju g. generalu tudi mi iskreno čestitamo!

— Nemški avtomobilisti v Jugoslaviji. V soboto 18. t. m. se pripelje v Jugoslavijo velika skupina nemških avtomobilistov. Ogledajo si najprej večja mesta naše države, potem se pa odpravljajo v Bolgarijo, od koder se vrnejo preko Jugoslavije v domovino. Njihov izlet bo trajal od 18. septembra do 6. oktobra. Za potovanje po Jugoslaviji so se odločili po lanskem izletu v Avstrijo in na Madžarsko. Njihov izlet je organiziran s sodelovanjem jugoslovenskega in bolgarskega avtomobilistiške kluba. Nemški avtomobilisti bodo prevozili 3500 km dolgo pot, ki jih bo vodila preko Avstrije v Jugoslavijo. Ustavijo se najprej na Bledu, potem bodo pa potovali preko Ljubljane v Zagreb, Beograd in Sofijo ter nazaj preko Peči, Dubrovnika in Sarajeva.

— Nove dopisnice s slikami. Pošto ministarstvo izdaja nove poštne dopisnice z umetniško izdelanimi slikami v večih barvah. Na prvih dveh dopisnicah sta reproducirani sliki znamenja že pokojnega slikarja Todorca Švarkica »Golgota Srbije« in »Vstajenje Jugoslavije«. Sliki sta reproducirani v šestih barvah.

— Nemški novinarji v Jugoslaviji. Sredi septembra prispe v Jugoslavijo skupina nemških novinarjev, med katerimi bo tudi nekaj gospodarskih uradnikov in strokovnjakov največjih nemških listov. Nemški novinarji ostanejo v naši državi okrog 20 dni, da si ogledajo vse večje gospodarske ustanove, med njimi tudi geografski velesejem, Belje, Zenico, industrijska podjetja uprave državnih monopolov itd.

KINO SLOGA

Danes poslednjič!
Velenapeta drama iz življenja junaškega francoskega vojnega letalca

SPIONKA SUZI
Jean Harlow, Franko Tone, Cari Grant, Benita Hume

MAVICA

Gustav Fröhlich in Lida Baarova
v družabnem vefilmu polnem dramskih zapletljivost

URE SKUSNJA
Sodelujejo: Harold Paulsen, Theodor Loos in drugi

KINO UNION

Premiera!
Charles Boyer kot žrtve ljubezni v filmu

KOCKAR

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

— 15-letnica požarne brambe Sv. Miklavža pri Ormožu. Dne 8. avgusta je praznovala prostovoljna požarna bramba Sv. Miklavža svojo 15-letnico obstoja. Proslava 15-letnice je bila tem veličastnejša, ker je lansko leto nabavljeno brizgalno motorje na novo zgrajeni let gasilski dom blagoslovil sam g. knezofarčar Ivan Tomažič. Po svečanosti se je razvila v Golenkovev gozdu ljudska zabava, združena s srečevalom. Vse je bilo dobro in ljudstvo zadovoljno. Proti polnoči pa je nastalo med gasilci nesporazumevanje, ki je imelo za posledice, da so nekateri gasilci svoje uniforme že oddali društvu in istosčasno iz društva tudi izstopili. Tega vsega bi ne bilo treba, očitno ne ob proslavi 15-letnice. Sloga jaci, nesloga tlačji.

— Obletnica otvoritve kraljeve kočnice na Obolnem nad Stično bo 8. t. m. Ker nudi Obolno zelo lep razgled, vabimo k obisku. Dobrodohod s postaj Višnja gora, Stična in Litija.

— Zopet italijanski parnik »Morosin«. V nedeljo zvečer bi se bila v splitskem pristanišču malone pripetila težka nesreča. Znani italijanski parnik »Morosin« je med manevriranjem zavožil v naš parnik »Rabe. K sreči je kapitan našega parnika pravčasno parnik ustavil, da udarec ni bil tako močan. Parnik »Rabe« se je vrnil iz Makarske in ga je vozil v splitsko pristanišče, je zavožil vanj italijanski parnik, namenjen iz pristanišča. Pristanjske oblasti so uvedle preiskavo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno, stalno, čez dan toplo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 30, v Skoplju 28, v Beogradu 27, v Mariboru in Zagrebu 26, v Ljubljani 25,2, v Sarajevu 25. Davi je kazal barometer v Ljubljani 786,1, temperatura je znašala 15,3.

— Tri žrtve noša in nesreče. Iz Štepanje vasi so včeraj popoldne prepeljali v bolnišnico postrežnika Leopolda Vrbince, ki ga je nekdo napadel v gostilni in ga z nožem sunil v zapetje. Žrtve napadalec je postal tudi šileten monter Jože Savine iz Novih Jarš. Mož se je sprl z nekim znancom, ki je naenkrat navli nanj in go odjedal z nožem in železnim drogom. Na cesti pri Krenicah pa je nekdo napadel včeraj 80-letnega progovnega delavca Jožeta Smrkotlja in ga z nožem ranil na levo. V bolnico so spravili včeraj še posebnico Ano Coparjevo iz Ljubeže nad Litijo na katero je padel težak hlo in jo poškodoval po životu. V misarski zadruzi na Glinah pa je davi stroj zgrabil za roko mizarja Franca Makua in mu odzval palec na desnici.

— V smrt zaradi bolezni. V nedeljo popoldne je v Zagrebu končala življenje 45-

let stara Magda Škrbin. Obesila se je v dvornci. V smrt je šla zaradi neozdravljive trebušne bolezni.

— Vpisovanje v drž. konc. trgovsko učilišče »Christofor učni zavod« Domobranska cesta 15, ki je sedaj v Ljubljani edini te vrste potrjen od ministrstva trgovine in industrije, je redno vsak delavnik dopoldne in popoldne, ter tudi v nedeljo in na praznik dopoldne. Enoletni trgovski tečaj tega zavoda usposablja svoje absolvente za vsakovrstno pisarniško službo. Po novem načrtu, ki stopi letos v veljavo in ga je samo za ta zavod odobrilo ministrstvo, je trgovski tečaj organiziran kot enoletna trgovska šola. Odobrena so tudi nova izprijela, ki služijo obenem kot dokaz dovršene vajeniške dobe in eno leto in pol pomožniške prakse. Poučujejo profesorji trgovskih in ostalih srednjih šol. Pouk prične 14. septembra. Pojasnila daje ravnateljstvo, na željo pošilja brezplačna solska naznanila. Pišite ponje!

Iz Ljubljane

—lj Ravnatelj Danilo Šapja umrl. V soboto ob 11. je v svoji vili za Bežigradom za vedno zatihnil oči ravnatelj mestnega pogrebnege zavoda g. Danilo Šapja v starosti 60 let. Pokojni je dolga leta naloževal mestnemu pogrebniemu zavodu, deloval pa je tudi v raznih nacionalnih organizacijah, zlasti pri Sokolu in je bil več let starešina Sokola III. za Bežigradom. Pokopali so ga včeraj dopoldne tiho in skromno, kakor je doletel v svoji oporoki. Čeprav je odklonil vsako cvetje, so mu številni prijatelji in znanci na grob položili mnogo vencev, pri odprtem grobu se je pa od njega poslovil bivši župan dr. Dinko Puc. Za pokojnika šapja žalujeta hčerki Boža in Ina. Blag mu spomin. Prizadetim naše iskreno sožalje!

—lj Končno je dobil Rožnik lepo pot. Ljubljana je srečna, da ima v neposredni bližini tako lepa izprehajališča. Za Tirolski gozd s šišenskim hribom in Rožnikom bi nas zavidalo marsikatero večje mesto. Žal pa radi zanemarjamo to, kar nam daje narava sama. Tako so bila tudi ta lepa izprehajališča v neposredni bližini mesta še zelo zanemarjena. Šele zdaj so dobila lepo ravno pot, ki vodi čez ves Rožnik in šišenski hrib, samo zadnji del od šišenskega hriba dolet proti Tirolski še ni urejen, bo pa kmalu. Izginile so korenine, izginile kotanje in hribovi. Pot je lepo izravnana. Od straneh so izkopani jarki, da se bo voda odtekala. Položene so tudi cevi, kjer je treba. Tako smo dobili za prijetno izprehodo lepo pot, ki jo bodo z veseljem pozdravili vsi prijatelji narave. Le nekaj bi bilo še treba storiti. Klopi ob tem sprehajališču skoraj ni, a kolikor jih je, so skrajno zanemarjene. Upamo, da dobi lepo urejena pot ob strani tudi nekaj klopi in potem bomo imeli na šišenskem hribu in na Rožniku idealno izprehajališče. Samo varna žal ta pot ni, če bi poskrbeli še za varnost, bi bilo to naše lepo izprehajališče v neposredni bližini mesta še idealnejše. Morda bomo doživeli tudi to.

—lj Tako skrbimo za tujski promet. Prebivalci križišča Bleiweisove, Groharjeve in Tržaške ceste že več mesecev opazujejo zadrego tujece, ki potujejo skozi Ljubljano proti Trstu, Sušaku ali Zagrebu. Avtomobilisti in motociklisti se pripeljejo po lepi, široki Bleiweisovi cesti, ko pa prispejo do tega križišča, se ne znajo orijentirati. Res je, da so tam nameščene nove orijentacijske table, toda te so še celo domačinu težko razumljive. Na pr.: Za Sušak ali Zagreb kaže napis proti Askerčevi ulici. Ako se toječ že ni izgubil po Groharjevi proti Mirju, se po Askerčevi ne upa, ker se mu zdi soteska pri stavbah g. Jelatinca neprehodna. Toda tuja, ki je namenjen v Trst, premoči lepša Groharjeva cesta. Večina avtomobilistov se zapelje po Groharjevi in se potem vrne do križišča, kjer študira napisne table, dokler se jih ne usmili domačini in jim pokažejo pravo pot. Kdor tega ne verjame, naj stopi na to križišče, pa se bo prepričal, da je res. Kako temu odpraviti? Po našem mnenju bi morali to važno križišče dobiti prometnega stražnika. So še drugi vzroki, ki kažejo na to potrebo. V zadnjih mesecih smo imeli priliko videti več dnevnih, še več pa nočnih incidentov, pri katerih pa je bilo treba stražnika šele iskati. O huromskem križanju oseboto ob sobotah in nedeljah niti ne govorimo. — Več mešanov.

Negovana žena

pije vedno ROGASKO SLATINO, ker ji s čiščenjem notranjih organov varuje mladostno svežost.

Rogaska Slatina

—lj Upravi Narodnega gledališča v Ljubljani: Počitnice so minile. V operi in drami je zopet začelo vsakdanje življenje. Člani so se okrepili vrnili s počitnic in tekajo sem in tja k skušnjam. Letošnja gledališka sezona nam bo prinesla marsikatero neljublo izpremembo. Iz opere odhaja nekaj odličnih in priljubljenih pevki in pevcev, kar je povzročilo nemalo nezadovoljstvo med poslušalstvom, ki pa se tolaži s tem, da nas bodo »begunci« prišli večkrat posetit v ljubljansko opero. Trenutno se mudi v Ljubljani ga. Gjurgjenac in preden jo popiha za vedno v Beograd bi bil primeren čas, da jo že sedaj, ko je vselejše, povabimo na gostovanje n. pr. v Bohemi, Prodanj nevesti, Traviatu ali v kak drugi operi, s čimer bi bilo ugodno vsem ljubiteljem bel cante. Sedaj naj ljubljanska opera pokaže tudi pred tujci, na kakšni višini se nahaja, ko se mudi v Ljubljani za časa vselejše! Večina opernih poslušalcev.

—lj Pouk ljubljanskih malih harmonikarjev pod vodstvom prof. Rancigaja se bo tudi letos nadaljeval in sicer kakor doslej na diatoničnih in klavirskih harmonikah. Istotako se bo nadaljeval pouk najmanjših pevcev (od 4 do 7 let) in tečaj za vožbanje

posluha. Reden pouk se bo pričel 30. septembra. Vpisovanje starih in novih učenk se bo vršilo od 8. septembra dalje dneвно od 10. do 14. ure na Bleiweisovi cesti 21, prid. Letotam se bo vršil 17. septembra ob pol 20. uri sestanek vseh (starih in novih) učencev oziroma njihovih staršev ali varuhov, na katerem se bodo določili dnevi in ure vaj, primerni instrumenti in vse druge podrobnosti. V pouk harmonike se sprejemajo tudi odrasli.

—lj Legija koruških borcev poziva svoje članstvo, da se polnočevno udeleži odkritja spomenika S. Gregorčiču. Udeležba bodi dolžnost! Zbiramo se ob pol 10. uri na vogalu pred univerzo. — Odbor.

—lj Za koncert koloraturne pevke Pavle Bergotove vlada po Ljubljani in okolici veliko zanimanje. Tudi program, ki je bil že objavljen v listih, je lep in bogat. Vsa italijanska kritika jo smatra za veliko umetnico. Koncertirala je pred kratkim v Milanu, Zenevi, Bologni in San Remu. Pevka je glasovno taka umetnica, da obega njen glas tri oktave. Vstopnice se dobe v pisarni v pasaji »Pax et bonum«.

KINO IDEAL

Samo še danes ob 16., 19. in 21.15 uri
NINO MARTINI v filmu

»VESELI BANDIT«

Jutri, v sredo, ob 15., 17., 19. in 21.15
premiera vefilma

Poslednji Mohikanec
Henry Wilcoton, Randolph Scott.

Nad 10.000 sodelujočih.

—lj Karambol avta s tramvajem. Včeraj popoldne okrog 15. se je pripetila na Gosposvetski cesti nasproti evangelijske cerkve nerodna prometna nesreča. Ob tem času je pripeljal iz Šiške proti mestu tramvajski voz št. 28, njemu nasproti pa je privozil nek tovorni avto. Šofer se je prepozno ognil tramvaju in z vso silo zavožil v prednji del voza. Posledica nerodne karambole je bila, da so ljudje v tramvaju nemalo prestrašeni udarili z glavami drug v drugega, neka deklica iz Dravlj na si je huje poškodovana roko, da so jo morali odpeljati v bolnico. Pri avtomobilu je bil hudo poškodovan prednji del, a tudi tramvajski voz je dobil na prednji steni udrtine in se je razbil reflektor, tako da ima tramvajska uprava okrog 1000 din škode. Policija je uvedla preiskavo.

—lj Olup invalida. V nedeljo zvečer je bila policijska uprava obveščena o žalostnem dogodku, ki se je pripetil v Rebrti št. 7. pod Gradom. Tam je naupel zaradi težke živne bolezni in pa neupornosti socialnih razmer invalid J. G., ki so ga našli domači v sobi očešenega. Na odredbo policijske komisije, so truplo prepeljali v mrtnišnico.

—lj Rezervne oficirje vabimo, da se udeležijo odkritja spomenika Simonu Gregorčiču dne 8. t. m. ob pol 11. uri dopoldne. Zbirališče pred univerzo na Kongresnem trgu. Uprava pododborna Udrženja rezervnih oficirjev v Ljubljani.

—lj Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

—lj Trgovina krasa Srečo Lapaine se je preselila na Aleksandrovo c. 4. II. nadstropje, palača »Viktorijac«. Tel. 37-37.

—lj Opozorjamo na razpis in sprejem abonmana za sezono 1937/38.

—lj Našla se je večja vsota denarja. Vprašati pri Markič Slavo, Tržaška cesta št. 48.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM

v Šiški — Telefon 33-87

Claudette Colbert in Ronald Collman
v krasnem filmu

Med dvema zastavama

Romantika. Pustolovščine. Ljubezen.
Borbe. V dopolnilo:
NA KANARSKIH OTOKIH

Predstave v torek ob pol 9, sredo ob 5, 7. in 9., četrtek ob pol 9. uri.

Pride: Igra ljubezni
Gustav Fröhlich

Naše gledališče

OPERA
Začetek ob 20. uri

Torek, 7. septembra: ob 19. uri: Cavalleria rusticana. Predstava pred poslopjem Glasbene Matice. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Sreda, 8. septembra: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Četrtek, 9. septembra: La Boheme. Izven. Znižane cene.

Petek, 10. septembra: zaprto.

Sobota, 11. septembra: Caritine Amaonke. Premiera. Izven.

— Dve novi pevki nastopata v četrtek, 9. t. m. v Puccinijevi operi »La Boheme«. Dve mladi, izvrstno izšolani sopranistki in sicer Ksenija Vidaličeva, ki je lani pela vlogi Mimi kot gost z najlepšim uspehom. V vlogi Musette pa nastopi v četrtek prvič na naših deskah gđica Alita Noll. Obe pevki imata lep pevski material, izvrstno tehniko, ki je dokaz skrbne in dobre šole. Ostala zasedba kakor običajno.

— V soboto, 11. t. m. bo premiera Parmalatovke opere »Caritine Amaonke« pod vodstvom kapelnika Neffata in v režiji g. Vere Balatove. O glavnih vlogah bomo še poročali.

Plavališča na prostem

igrišča, Davisov zavod, narodno letovišče v Iškem Vintgarju

Ljubljana, 7. septembra
V borbi proti tuberkulozi v okraju Ljubljana-okolica smo že navedli kot tri glavne stebre: izolirnost za odprto tuberkulozo v Vikarjah, bolnico za kožno tuberkulozo na Rakitni in mesto zdravja za zaprto tuberkulozo v predelu Ječica — Brod pri Tacnu. Mreža, v katero bi zajeli popolnoma točno vse obstoječe in bodoče primere morilke slovenskega naroda, pa še ni popolna, treba bo še nekaj drugih ustanov, katere pa bodo istočasno vsakomur lahko razumljive: večina so že tudi med nami znane in priljubljene. Zato naj bo njih opis krajši.

V smislu v predhodni razpravi stavljene zahteve, da bodi vsak Slovenec in Slovenka plaval, vsak dober plavalč in plavalčica pa kajakaš — ker se s takim udejstevanjem najsigurneje zavarujejo proti tuberkulozi, obstoji zahteva, da se pri vsaki šoli uredi plavališče na prostem. Teoretično proti temu ni nikakega pomenika, tehnično takisto ne; povod se dobi pri nas tekoča voda, ki se lahko napelje po pločevinasti strohi in daje toplo vodo za plavalni bazen. Stvar slovenskih gradbenikov je, da nam pokazajo poti, po katerih bi se takšna plavališča najceneje gradila. Večje šolske občine bodo potem takoj same zgradile plavališča. Pouk bi bil obvezen za vsa šolska deca kot: telovadni pouk. S tem bi imela vsaka šola svoja šolska kopališča, ki bi seveda ob posebnih urah bilo pristopno vsemu ljudstvu.

Vsako bo razumel, da potrebuje tudi dojenček in otrok iz predšolske dobe — torej dete do 7. leta — takisto kot odrasli — svežega zraka in planinskega solnca. Prav za prav še bolj nogo starejša deca, kajti pri dojenčku in malem detetu se vsak ugodni in neugodni vpliv okolice vse hitreje pozna na celotnem razvoju. Zato opazujemo dan za dnem po mestih in industrijskih naselbinah prav klaverna, blede in žalostno — zanjake dojenčke, pa najsi izvirajo od še tako krepkih roditeljev: prave »bubmanec«, reditih lic in junaškega razvoja dobimo le še na deželi. Vsakomur, kdor to stvar le malo opazuje, je jasno, da se oddaljevanje od narave v teh primerih prav močno mašuje nad našim najmlajšim naraščanjem. Seveda se take dece prav lahko in kaj često ločevajo tuberkulozi, ki je v detinski dobi često ... smrtna. Ako se namreč loti možganskih open, je vsaka pomoč nepoznalna! Jasno je, da se tu dela greh nad slovenskim narodom in to greh, ki ga je prav lahko popraviti. Treba je tozadavno opomniti mestne zdravstvene uprave, ki se danes tega ne zavedajo. V največji bližini mest in industrijskih naselbin se pri nas v Sloveniji povsod dobe prostori za otroška igrišča v planinskem podnebju. Zbor županov okraja Ljubljana-okolica je kot tak prostor določil Črnuški breg ob Savi, počenši od železniškega mostu.

Kdor se je kdaj na tem solnčnem bregu sončil, ve ceniti njega zdravstveno vrednost; lahko rečemo, da imamo tu planinsko

podnebje vrednosti 1000 m višine. Dojenček in predšolsko dete, ki bi tu prebivalo ves dan ob lepem vremenu, je zavarovan proti degeneraciji. Na Črnuškem bregu laži nerodoviti proci, ki lastniško ne nosi nikakega dohodka; prav lahko bi bilo z njimi skleniti najemno pogodbo za 90 let, nakar bi se uredilo posamične predele za posamične letnike — za dojenčka, za 1, 2, 3 itd. leta stare otroke, kajti vsaka otroška doba zahteva posebno odgojo, igre itd. Vsakomur je jasno, da je pristop tu lahke, kajti iz vlaka bi se po stopnicah prišlo takoj na igrišče. Prav nič bi ne bilo težko doseči z železniške dirakejre motorni vlak, ki bi ob lepem vremenu odhajal točno vsako uro iz Ljubljane do igrišča in nazaj. Železnica bi temu gotovo rada ugodila, brez kaj bi bil zamikanje zadosten obisk. Ako se vprašamo: katero dete pa potrebuje tako čvrsto planinsko podnebje?, moramo odgovoriti: prav vsako!

Predvsem seveda brezposojno ono, ki je že bolno, ima bolele žile, je blede, bolha za povečanimi žilicami, nagiba k rahitidi, avitaminozi itd. ti otroci bi morali brezposojno vse leto na igrišče. Na igrišču bi bilo seveda vse pravilno — higijensko urejeno, tudi prhrana otrok bi bila takaj pravilna, kar čisto doma ni. Nastavljen bi bile tam diplomirane oskrbnice sestre, ki bi pripravljale med drugim pravilno prhrano, matere bi deca lahko same dojele, starejša deca pa bi dobivala svež črn kruh iz lastne pekarnice z maslom in surovo sadje iz lastne zaloge ustanove. Uspehi bi bil prav lahko tak, da bi ga prišli gledat strokovnjaki vse Evropa. Tako bi Sloveni imeli tuje vsej nekaj pokazati!

Vprašanje je le: kdo je poklican poskrbeti to ustanovo? Odgovor: predvsem mesto Ljubljana. Toda ono stoji — morda — še vedno na svojih objavljenih stališču: Mi imamo Tivoli! Proti temu — naj ne bo zamero — je treba pripomniti: Res ja, da imamo Tivoli, toda Tivoli nima onega svežega planinskega zraka, nima one svežine, ki je najno potrebna otrokom. Morda pa se bo le našel kak higijensko naobražen občinski oče, ki bo udaril s pestjo po zeleni mizi in povedal v brk, da sedanja otroška igrišča ne zadostujejo naraščanju v Ljubljani.

Toda recimo, da ostane Ljubljana zaspala in se ne more povzpeli nad Tivoli, s čimer moramo računati. V tem primeru naj se vsa stvar izroči priznani naši instituciji: Higijenskemu zavodu v Ljubljani ter se mu dovolji brezposojno posojilo z nalogo, da se stvar uredi tako, da bo higijensko prvostna, vendar pa naj bi se sama vzdrževala. Brezplačno bi bili oskrbovani namreč samo najrevnejši otroci, dojem bi drugi nekaj plačevali. Steer pa otroci tudi doma nekaj stanejo. Kakor že zgoraj omenjeno, bi bilo otroško igrišče ob Črnuškem bregu nekaj vzornega ter bi se po tem vzorcu lahko uredila podobna igrišča tudi po drugih slovenskih industrijskih naselbinah.

(Nadaljevanje)

Iz Celja

—c Tragična smrt dveh mladih ljudi. Ko je 30letni delavec Albin Plevnik iz Slak pri Podčetrtku delal v soboto v kamnolomu v Podčetrtku, je nenadoma izgubil ravnotežje in strmoglavil 15 metrov globoko, nato pa se je še vso nani kameno iz višine. Plevnik si je zlomil hrbtenico in obe nogi ter si strli prsni koš. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je v nedeljo zjutraj podlegel poškodbam. V nedeljo zjutraj je padel 34letni Alojz Fijavž, hlapec pri hotelirju in posestniku Franju Piklu v Zalcu, s kozolet pet metrov globoko. Pri padcu mu je počila lobanja na dveh mestih. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je že zvečer izdihnil.

—c Na rudarski šoli v Celju se bo pričel redni pouk 15. septembra. Isti dan se bodo tudi pričeli popravni izpiti.

—c V celjski bolnici je umrla v soboto šestletna zidarska hčerka Danijela Vezovnikova iz Pečovnika pri Celju, v ponedeljek pa je umrla 17letni občinski revež Florijan Filej iz Zatreja pri Škofji vasi.

—c Nesreča ne počiva. Te dni si je 29-letni, v Rogasko Slatino pristojni Martin Novak, delavec brez posla in stalnega bivališča, pri padcu na cesti zlomil desno nogo. V napadu tožastji je padel 65letni občinski revež Anton Dolšak s Kristanvrha pri Sv. Petru na Medvodnem selu tako nesrečno, da si je zlomil desno roko, 22letni, pri gradnji ceste Litija-Radeče zaposleni delavec Alojz Kramarž z Dobrove pri Radečah pa si je pri padcu pri delu zlomil levo roko. V petek je padel 61letni posestnik Karel Turnšek iz Podvrha pri Braslovčah pod voz. Kolo je šlo čez Turnška in mu zlomilo desno roko. Na Dolu pri Šmarju si je triletna rudarjeva hčerka Amalija Čakševa pri padcu zlomila levo nogo, v Čretu pri Celju pa je padla 5letna železničarjeva hčerka Olga Nedohova s kozolet in si zlomila desno roko. Pri nalanjanju sene je padel posestnik Franc Dremelj iz okolice Mozirja z voza in si zlomil desno nogo. V soboto je padel 11letni posestnikov sin Viktor Jezovnik iz Paške vasi z gospodarskega poslopja in si zlomil levo roko. Istega dne je vtnakl 7letni delavec sin Josip Pančur v Dobrečevi vasi pri Sv. Petru v Savinjski dolini desno roko v stiskalnico za sadje. Stiskalnica ga je zgrabila ter mu odrezala tri prste in zmekčala dlan. Ko se je peljala 22letna posestnikova hčerka Marija Romova iz Liboj v petek s kolesom iz Celja v Petrovce, je trčil v njo nznan kolesar. Romova je dobila pri karambolu težke poškodbe na desni strani prsi in na desni roki. V Stenici pri Vitanju si je 37letni posestnik Josip Tisnaker pri padcu s hrške zlomil levo nogo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Celje : Olimp 4 : 3 (3 : 3). V okviru sportnega dne SK Olimpa je bila v nedeljo na Olimpijevem igrišču pred 300 gledalci odigrana podsestavna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Olimpiem. Celje je zmagnalo tesno, toda zasluženo. Tekma je bila zelo živahna in ostra ter je imela tipično prvenstveno obeležje. Celje je nastopilo v oslabilni postavi in je igralo brez sistema. Kršilska vrata je bila dobra, napad pa je igral raztrgano. Vratar je bil zelo nesiguren in nosi krivdo za vse tri gole. Olimp je imel dobro obrambo in kršilsko vrsto, napad pa je igral preveč nerazumno. Olimp je začel takoj v začetku krepko pritiskati in je bil skoraj ves prvi polčas v lahni premoči. V 6. min. Felek je po centrira, Gobec prevzame žog volley in zabije gol za Celje. Olimp pritiska dalje in v

Dva požara

Ljubljana, 7. septembra.
Ponoči ob 1.55 so bili obveščeni gasilci, da je izbruhnil požar v Vojnovičevi tovarni na Glinah. Tja so se takoj odpeljali poklicni gasilci z motorjo, za njimi pa so prispele takoj tudi prostovoljni gasilci iz gasilci z Viča. Požar je nastal v enem stranskih tovarniških poslopj in sicer se je vnelo podstrešno tramovja, ki ga je užgala iskra iz dimnika. Gasilci so imeli zaradi bližine vode to pot precej lahko delo in so požar hitro ugasili. Preden se je mogel ogenj prav razviti in preiti na sosedna poslopja, so gasilci razdrti gorčo ostreje in odstranili nevarnost. Pogorelo je samo del ostrejša in znaša škoda le okrog 2000 din, ki pa je krita z zavarovalnico.

V nedeljo zvečer pa je izbruhnil ogenj v Črni vasi in sicer v hiši poselnika Jerneja Snoj. Požar je zanetil domači maček, ki se je grel pod kotlom. Naenkrat se mu je zaradi prevelike vročine vneli kožuh, nakar je maček vs divji planil v vežo in zbežal na podstrešje, kjer se je zakadil v seno. Seno, v katerem se je valjal maček, se je seveda takoj vnelo in mahoma je bila v plamenih vsa hiša. Do goreče hiše so ob 21.35 prihitieli barjarski gasilci z nabelnicom Vrhnecem, ki so pod njegovim vzornim vodstvom požar kmalu omejili in ga končno po požrtvovalnem prizadevanju tudi popolnoma ugasili. Navzile čisti pomoči pa je ogenj vendar! napravil veliko škodo, ki znaša blizu 40.000 din. K sreči je odkodovani posestnik zavarovan in bo prizadejana škoda najbrž popolnoma krita z zavarovalnico.

SOKOL

— Sokoli, udeležite se odkritja Gregorčičevega spomenika! Jutri ob 10.30 se odkrije v Ljubljani spomenik goriskemu slavku pesniku Simonu Gregorčiču. Vabimo članstvo ljubljanskih in okoliških društev, da se odkritja udeležijo. Udeležba v civilu z znakom. Zdravo! Uprava sokolske župe Ljubljana.

SPORT

— Kolesarske in motociklistične društvo »Sava« obvešča vse članstvo, da naj se udeležijo odkritja spomenika Simonu Gregorčiču, katero priredi društvo »Socac« Matica v Ljubljani v sredo dne

Počitnice angleškega kralja

Preživlja jih v krogu svoje rodbine v Balmoralu na Škotskem

Ko se je odpravil letos vladar angleškega imperija na počitnice na Škotsko, so povsod naglašali, naj ne nadlegujejo kraljevske pisarne z vprašanji in pismi. Na Škotskem so pa razglasi, da prihaja vladar s svojo rodbino res na počitnice in kolikor se je dalo, niso pošiljali posebnih vabil na razne prireditve. V Balmoralu sta pa lord kancelar in lord vrhovni komornik vendarle uredila njegovo pisarno v sedmih sobah za ožje osebje kraljeve pisarne v Londonu. Toda Škoto so zelo ponosni na kraljico njihove krsti, kakor pravijo kraljici Elizabeti in zato se je takoj po prihodu poštni urad kraljevega sedeža napolnil s pismi, tiskovinami, vabili in publikacijami, kar vse je bilo določeno za kabinet kraljice in kralja Jurija VI.

S to pošto je treba ravnati zelo previdno, kajti nikjer drugje v angleškem imperiju niso ljudje tako občutljivi, kakor na Škotskem. Odkloniti kratkoma povabilo na svečanost bivših bojevnikov iz kateregakoli leta že bi bilo povsem izključeno. Tako so morali s pomočjo vseh tajnikov in tajnic sestaviti seznam onih, ki imajo pravico ali pa jih more doleteti visoka čast, da lahko v kraljevem imenu pozdravijo zborovanje in sedejo v naslednjem s kraljevskim znakom. O Juriju VI. je splošno znano, da je tipičen Anglež, strogega puritanskega življenja. Ko je zvedel, koliko dela se naprti njegovim uradnikom v kabinetni pisarni in uradu lorda kancelarja, je enostavno odredil, naj prinašajo vso pošto njemu na mizo kakor navadnemu državljanu.

Posledica je bila, da je kralj naročil službojčemu pobočniku, naj ga zbudi vsako jutro ob šestih namestu ob sedmih, če-

prav je bil na počitnicah. Vsako jutro je že ob osmih sedel v svojem privatnem kabinetu, kjer je pregledal pošto in pripravil telefonske pogovore. To je nekaj posebnega v tradiciji angleških vladarjev in ker se v Angliji vse ravna po vladarjevemu zgledu, ni izključeno, da bodo tudi po uradnih odstopih marljivo, da ne bodo prihajali uradniki v pisarne šele ob desetih, kar posebno radi delajo višji uradniki.

Veliko pozornost posveča Jurij VI. svetovni politiki in v nemalo presenečenje nekaterih politikov se daje informirati izven oficijelnih virov po svojih znanjih iz časov, ko je bil še vojvoda Yorki. Vojna na Daljnem vzhodu je vzbudila močan odmev v Balmoralu in takoj so bili poslani posebni kurirji, da bi se informirali pri poznaveških razmerah o položaju na Kitajskem. Nekaj izvedencev v teh vprašanjih se tudi povabili v Balmoral, da bi neposredno informirali kralja o položaju na Daljnem vzhodu. V Londonu se tudi govori, da je kralj sam telefonično naročil prvemu ministru svoje vlade, naj za nekaj dni prekine svoj dopust in se odpelje na posvetovanje v London, predno pride poročat njemu na Škotsko. Jurij VI. je služil v mornarici in zato s posebnim zanimanjem zasleduje vse ukrepe admiralitete, pa naj se nanašajo na Sredozemsko morje ali na Daljni vzhod.

Svojih nazorov ne tolmači v obliki želja krone, kakor je delal Edvard VIII., temveč v obliki nasvetov in opazk, ki jih napiše na rob važnih državnih listin. Novi ukrepi so bili storjeni tudi glede kraljevskih gostov. Od časa Jurija V. se v delu grad v Balmoralu, namenjenem kraljevim gostom, ni nič izpremenilo. Jurij VI. je pa izjavil, da hoče biti sam v svojem rodbinskem krogu. Ker so se bili v grajskem krilu, v katerem so stanovali v prejšnjih časih kraljevski gostje, nena doma pojavili obrtniki, so jeli ljudje govoriti, na pričakuju na dvoru visoke goste iz inozemstva. Te priprave so pa veljale menda italijanskemu zunanjemu ministru grofu Ciano, ki je v okviru novih pogajanj med Rimom in Londonom posetil tudi kralja v Balmoralu, mu izročil oficijelne pozdrave svojega vladarja in tolmačil Mussolinijevo »dobro voljo«.

Drugače pa živi Jurij VI. zelo skromno in hodi dokaj pogosto ona daljša izprehoda. Okoliški kmetje ga često srečujejo, ko se vrača zvečer s polja in kralj, vedno v škotskem kroju, rad govori z njimi ter jih vprašuje o tem in onem. Zet kot vojvoda Yorki je bil znan kot samotar, kar se tiče dvornih krogov in tudi zdaj hodi najraje na izprehod sam. Samo dražestna princesa Elizabeta dobi včasih dovoljenje, da sme spremljati svojega očeta. Dvorni krogi vidijo v tem kraljevo željo seznaniti prestolonaslednico z njenim bodočim delokrogom.

Pri čaju, ki ga navadno ob lepem vremenu servirajo na prostranih grajskih livadah, se zbere vsa kraljevska rodbina in pogovor vodi navadno kraljica. Zadnje čase se je mudil angleški kralj pri svojem svaku lordu Strathmoru na gradu Glamis. Na izredno kraljevo željo dvor za gardo nista bila premeščena tja, kralja so spremljali samo njegovi pobočniki in nekaj detektivov. Po stari navadi otvoril angleški kralj lovsko sezono in tudi letos se je Jurij VI. udeležil dvornega lova na ruševce. Prvih šest ruševcev, ki jih je ustrelil kralj, so poslali kraljici materi Mary na grad Sandringham.

stri so se enostavno pogajali s Poljsko, dokler republika sama ni predlagala zavestniški komisiji svoje likvidacije, da bi se nepet zadržala z Nemčijo. 218 dni je trajala suverenost te najmanjše evropske države, ustanovljeno samo zato, da bi sproti igrala. Vsa Svjetska bi bila morda kmalu pozabljena, da niso bili njeni bivši ministri tako energični.

Svjete živi seveda še sedaj od svoje slavne preteklosti. Kréma, kjer je zasedal parlament, je dobila lani ponosen naslov »Zgodovinska kréma«. Na njenih stenah visijo slike treh ministrov. Od katerih je vojni minister ta čas že umrl. Vsi pa tuji slika zavezniške komisije, ki je zasedala v isti krémi. Ohranili so se tudi župnijski peket, ki je bil takrat državni peket. Samostojna republika je izdajala celo svoje poštne liste in zamenjavala je note glede ujetnikov, ki so bili prišli v ujetništvo med obmejnimi konfliktom. Vsi pa zamudila nobene prilike, ko lahko opozori svet na svojo slavno preteklost in to je bil vzrok, da se je spomnil poljski tisk, kajti te dni so imeli v Svjetski veliko narodno svečanost.

Kralj Faruk pod vplivom neveste?

Oni dan je mladi egiptski kralj Faruk telefoniral svoji nevesti brez posredovanja telefonske centrale, kar je dalo ljudem pobudo za najrazličnejša uganjanja. Ljudje govorijo o tem, da ima nevesta odločilen vpliv na mladega kralja. Vse pa seveda zanima, kakšen bi moral biti ta vpliv. V Egiptu so ta uganjanja še bolj razumljiva, kajti tam vladarji niso v izbiri svojih žen tako omejeni kakor v Evropi. Islam prepoveduje zakon z ženo, ki ni mohamedanske vere. Islamskim kraljem torej ni treba sklepati zakonskih zvez z nevestami, stoječimi po rodu enako visoko, kakor je to v Evropi, kjer imajo vladarji na izbero samo nekaj princes kraljevske krvi. Orijent ima pa itak samo nekaj dinastij, ki skoraj nimajo za možitev godnih hčera. Zato si poljske kralje družice kakor navadni zemljani med dekleti svoje dežele, po izbiri jih pa povzdignejo v plemiški stan.

Kralj Faruk si je izbral hčerko sodnika Jussef bey Zulfikarja, čigar žena je dvorna dama kraljeve matere. Kraljica izvoljena Sazina Zulfikar, ki jo nosila kot kraljica ime Farida, je spremljala svojo mater, ko je potovala v kraljičinem spremstvu v Evropo. Visoka egiptska gospoda se je smučala v Švici, posetila je pariško razstavo in odpotovala v London. Mladi kralj Faruk in lepa sodnikova hči sta bila vedno skupaj. Tako sta se seznanila in kmalu je sledila zaroka. Bodoči kraljev tast je dobil naslov pasha in častno stražo, ki stoji zdaj noč in dan pred sodnikovo hišo.

Egiptec pa najbolj zanima direktna telefonska zveza kralja iz gradu Montazah v Aleksandriji s stanovanjem bodoče kraljice. Morda se je mladi kralj dolgočasil, saj bo moral še nekaj časa čakati do poroke. Poroka bo, ko izpolni nevesta 17. leto, kar bo še letos. Zelo verjetno je, da si je izbral mladi egiptski kralj nevesto iz južnezn, kar je tako redko v vladarskih rodbinah, kjer igra glavno vlogo politika. Zato je hotel najbrž imeti kralj direktno telefonsko zvezo s svojo nevesto. Svet pa zdaj ne more živeti brez uganjanj in spletk. Od tod ločimo zanimanja za kraljev telefonski pogovor.

ZAČARAN KROG
— Kdaj se bo omožila naša nečakinja?
— To je začaran krog, ki iz njega ni izhoda.
— Kako to? Saj se imata vendar rada.
— Seveda se imata, toda ona se noče omožiti, dokler on ne povzame vseh svojih dolgov, on jih pa ne more povzame, dokler se ne oženi.

En smehljaj - in vas čar je izgubil

Nikoli ne boste slišali za svojim trbhom takih besed, če boste imeli doma Chlorodont. Chlorodont je zobna pasta, kakor si jo človek želi; čisti, belilo, ne da bi škodovali zobni sklenini; zopna zobna prevlaka izgine, če po kratki uporabi in njej prijetno osvežujoči okus, čisto vsi, ki uporabljajo Chlorodont. Peneti ali ne peneti se Chlorodont, obe kvaliteti sta enako dobri. Domači proizvod

Chlorodont

V Nemčiji prodajajo materino mleko

Zbiralnice ga prodajajo po nizki ceni za nedonočene in bolne dojenčke

Tiskovna služba nemških državnih železnice poroča med drugim, da je Nemčija prva na svetu pred leti poskusila organizirati zbiralnice materinega mleka. Najprej so ustanovili poskusno zbiralnico v Erfurtu. Uspehi so bili pa tako veliki, da so kmalu sledila mesta Berlin, München in Magdeburg, zdaj pa hočejo še bolj razširiti sistem zbiralnice materinega mleka. Izkazalo se je namreč, da je umrljivost dojenčkov v veliki večini odvisna od njihove prehrane. Najvažnejše za zdrav razvoj otroka je nedvomno materino mleko. Zbiralnica materinega mleka se obravnava na vse matere, ki jih je narava obdarovala s preobilico mleka, naj ga darujejo, da bi tako ohranile bolne ne nedonočene dojenčke pri življenju.

Prva dolžnost vsake matere je dojeti lastnega otroka. Če se dojenček do sitga naseša, pa ne izpira materine zaloge mleka, je dobro, da mati s sesalko odstrani preostalo mleko. Zbiralnica materinega mleka zbira tako mleko in ga oddaja bolnim dojenčkom ter takim, ki jim ga lastne matere ne morejo dovolj nuditi. Darovalke mleka se morajo najprej podvreči brezplačnemu zdravniškemu pregledu, da se ugotovi, če so zdrave, če imajo zdravdo kri in če so brez zarodkov tuberkuloze.

Potem pregledajo matere, ki darujejo mleko zbiralnicam, vsake štiri tedne, da li so zdrave. Zdravnik pride tudi k njim na dom pogledat, če je njihovo stanovanje zdravo. Materino mleko se deli v steklenicah, ki jih preskrbi zbiralnica. Kolikolna se točno zabeleži. Mleko pride najprej v laboratorij, kjer ga pregledajo. Pot umetnim višinskim solencem in s posebnimi kemičnimi preizkušnjami se ugotovi kakovost mleka. Brezhlavno materino mleko se potem v velikih patentnih steklenicah segreje do 90° in tako sterilizira. Potem pride mleko v hladilnico in ostane tam do uporabe.

V hladilnicah ostane sterilizirano materino mleko navadno 5 dni. Zbiralnica ga oddaja proti zdravniškemu izpovedanju za nedonočene otroke in dojenčke s slabo prebavo in sicer v steklenicah po 200 gramov. Zasebniki plačajo za liter materinega mleka 5 mark, bolnice pa 4.50. Cena je kolikor mogoče nizka, da lahko kupijo materino mleko tudi siromašnejši ljudje in bolnišnica blaginja jim povrne 70 odstotkov stroškov za mleko, če ga predpiše zdravnik. Ta cena niti stroškov zbiralnic ne krije, ker plačujejo darovalkam 2.50 marke za liter mleka.

Še o borbi Louis - Farr

V sredo smo poročali o borbi med črncom Louisom in Anglešem Farrmom za svetovno prvenstvo v boks. Zmagal je Louis po točkah. Spoprijela sta se v Yankee stadionu na Long Islandu in gledalcev je bilo 35.903; od teh jih je 33.469 plačalo vstopnino. Kosmatni dohodki so znašali 265.753 dolarjev, čisti dohodki pa 220.462. Razen tega so dobili prireditelji še 60.000 dolarjev od filmskih in radijskih družb za filmanje in prenos borbe.

V trgovskem pogledu je odrezala privedev slabo zaradi neugodnega vremena. Zanimanje za spopad Louisa s Farrmom je bilo veliko, saj so Američani navdušeni sportniki in borba za prvenstvo v boks je vedno velik dogodek v Ameriki. Toda to pot se je prenelo zanimanje v prvi vrsti na radijski prenos. Pet ljudi je plačalo sporno navdušenje z življenjem. Med spopadom jih je zadelo od razburjenja kap in sicer 37-letnega Joea Perlmana v stadionu, druge štiri pa doma pri radijskih aparatih. 79-letnega Davisa je zadel srčna kap, ko je poslušal prenos petpeta petega kola. 56-letni Motti in 52-letni Wras sta umrla pri sedmem kolu. Ellis Parker se je pa zgrudil mrtev ob radijskem aparatu, ko je napovedovalec povedal, da je zmagal Louis. Vsi so imeli srčne napake. To kaže, da je ljudem s srčno napako tudi napeta sportna prireditev nevarna.

Čudodelni japonski minister

Najpopularnejši minister je japonski notranji minister dr. Baba. Ni pa popularen zaradi svojega ministirovanja, nasprotno, ko je bil še finančni minister v Hirotovi vladi, je imel mnogo sovražnikov, ker je žel vojaški prevoz na toke pri oboroževanju. Zato je tudi prišlo do izpremembe, ko je sestavil vlado princ Konoye. Popularen je minister dr. Baba na drugem polju in tokijski listi so zdaj polni zanimivih poročil o nadnaravnih sposobnostih notranjega ministra v ločenju bolnikov.

Čudodelna moč dr. Babe se je pokazala, ko je poljedelski minister grof Arima padel po stopnicah in si močno poškodoval nogo. Čim je dr. Baba svedel za nesrečo svojega kolege, je takoj odšel k njemu. Stopil je k njemu, zamrmral nekaj nerazumljivih besed in grof Arima je takoj začutil, da so bolečine ponehale. Čez dobro uro je vstal in hodil, kakor da se mu ni nič zgodilo. Zunanji minister Hiroto je prej čisto omedleval, nekada dne je prišel dr. Baba k njemu, sklonil se je nadenj in zamrmral nekaj nerazumljivih besed. Od takrat Hiroto ne omedleva več.

Življenje po uri

Nek londonski tednik je priredil med svojimi čitatelji anketo o točnosti. Uspeh je bil zadovoljiv. Pretežna večina čitatelej se je izrekla za smotno razdelitev dneva in strogo treznost v prehrani. Pri tem se je pokazal tudi rekord v točnosti. Znani dirigent orkestra velike angleške radijske družbe BBC sir Henry Wood si je uredil življenje točno po uri. Razdelil si ga je na več tednov vnaprej in zabeležil vse točno v koledar. Vse je točno določeno, vse mora iti strogo po uri. Tako ima obed ob 13., ob 13.02 mu morajo prinesiti na mizo juho, ob 13.06 morajo odnesti prazne krožnike, ob 13.11 mora priti na mizo riba itd.

Enako točno ima razdeljen tudi program v radiju. Uredništvo tednika je pa hotelo vedeti, ali se Wood enako strogo drži svojega programa tudi doma v vsakdanjem življenju. Zato je poslal reporterja k njegovi ženi, ki je izjavila, da je njon mož res točen kakor ura. In ko je radovedni novinar vprašal, ali je tudi ona zadovoljna z mozevo točnostjo, je odgovorila, da je njun zakon zelo srečen, ker se mora žena itak prilagoditi moževim navadam. Ona pa ima pred drugimi ženami to prednost, da ji posveti mož vsi prosti čas. Ker pa živi strogo po uri, najde vedno nekaj prostih minut in te posveti nji.

Človek in stroj

V uredništvu nekake ameriškega lista so se hoteli prepričati ali je res, da se pri strojih zaposleni ljudje presegajo postarajo in da so zato razmeroma kmalu izločeni iz gospodarske delavnosti. Novinarji so proučevali to vprašanje v velikih podjetjih družbe Ford Motor Company in rezultati so bili nepričakovani. Izkazalo se je namreč, da je dobra tretjina Fordovih uslužbencev stara nad 40 let, skrajna ena tretjina pa nad 45 let. Eden izmed starejših delavcev je izjavil, da v Fordovih tvornicah radi zaposlujejo starejše ljudi, ker so zanesljivejši pri točni in standardni proizvodnji. Družba zaposluje 123.562 delavcev in namencev. Od teh je 47.156 nad 40 let starih, 28.576 je starih že nad 45 let, 6377 jih je doseglo že starost 55 let, 198 delavcev je pa starih celo že 70 let, a dva sta že starca, stara po 84 let.

Mnogi so se v službi postarali, mnogo jih dela v tovarnah že nad 18 let. Tovarne ne sprejemajo samo mladih delavcev, temveč tudi starejše. Zadnje mesece so sprejeli več delavcev, starih nad 50 let. Ta Fordova metoda, ki se ne osredotoča samo na mlade moči, je sicer osamljena, vendar pa izpodbija trditve, da se človek pri stroju presegajo obrabi.

Republika, ki je trajala 218 dni

Prebivalci poljske vasi Svjetske so ustanovili 1. 1918 samostojno republiko

Monaco ima okrog 25.000 prebivalcev, San Marino pa okrog 14.000. Rekord v najmanjšem številu prebivalstva ima pa baskiška republika v Pirenejih, saj šteje komaj 6.000 duš. Tega rekorda ne more posekati nobena sedanja evropska država. Malokdo pa ve, da smo imeli po svetovni vojni republiko, ki je štela komaj 1.000 prebivalcev in je obsegala samo eno vas. Ko so 1. 1918 Poljski prekoračili bivo nemško mejo, se je lotil prebivalcev vasi Svjetske pokrajini Babi Most velik strah. Ta pokrajina pripada bivši provinci Poznanj. Da bi odvrnili nevarnost vpadu na njihovo ozemlje, so sklenili ustanoviti samostojno državo, ki naj bi ostala v nemški poljskem sporu nevtralna. Sklenjeno, storjeno. 6. januarja 1919 so se zbrali vasičani v vaški krémi in ustanovili parlament republike Svjetske. Za predsednika in zunanjega ministra je bil izvoljen župnik Hegemann in z

njim je v župnišči zasedal vsa ministrski svet, obstojel je župana Drescherja, ki je bil obenem notranji minister, in vojnega ministra nadzordarja Teske. Vojno ministristvo je bilo važno zato, ker je bil »sovražnik« že dosegel okrajno mesto Babiga Mosta in bil je takorekoč že na pragu. Takoj so sklenili obrambno moč republike, broječe 120 mož, oboroženih z lovskimi puškami. Razen tega so imeli še dve strojnici, ki sta bili ostali po vojni v vasi. In zgodilo se je pravo čudo: nove republike ni priznala samo Nemčija, ki je imela pri tem svoje račune, temveč tudi Poljska in zavezniški, ki so poslali v krémo posebno komisijo. Poljski, ki bi bili igraje vrtlj v novo državo in jo izbrisali iz zgodovine že prvi dan njenega obstoja, so se ustavili in res niso prekoračili njene meje. Samostojna republika Svjetske se je ohranila. Njeni mini-

Princesa Symianova

Roman

— Dolžni smo — mnogo smo dolžni Ameriki... Grof je hotel odgovoriti, ko je nenkrat obrnil vso njegovo pozornost nase prihod novega gosta. — Volskin! — je zašepetal. — Vi poznate »tovariša« Volskina? — Kaj pa počne tu ta človek? — To je šef komunistične propagande za pet provinc srednje Kitajske. — Kaj ste dejali? — Pravim, da je Dimitrij Volskin desna roka Jakova Borodina, oficijelnega boljševiškega agenta na Kitajskem. Brancelin ga je debelo pogledal. — Toda... saj ta mož je vendar zaupnik Ismaila Hawkstona! Zdaj se je za začudil ataja. — Kdo?... Volskin? — Nekaj mesecev je tega, kar sem ju videl skupaj v Nizzi.

— Potem takem, dragi moj, je pa morda bil njegov zaupnik. Toda zdaj vas lahko zagotovoim, da »Mystery man« nima zagrizenega sovražnika od tega človeka. Robert si je nenkrat prikladal v spomin Stažo. — Kaj če ga je razstrinjala ona? — je pomislil vas iz sebe. Potem se je pa vrnil k tako naprtiljeni navočnosti boljševiškega agenta sredi ljudi, proti katerim je rovaril, in začuden je videl: — In takega človeka trpate tu? — Trpite? — Je odgovoril de Mervent ironično, — recite raje, da je tu doma. Mar nima sovjetska republika svojega konzulata v Sanghaju? Lahko ste celo presodili njegovo delovanje ob včerajšnjem infocvanju: stavka Hu-Ninga nima drugega osadja. — Strašno! — je menil grof. — Strašnemu pravijo v Sanghaju diplomatično, je priponil ataja. — To je eden izmed sadov tiste tolerancije, ki je nam neprestano ušamuje. Toda kaj počnete tem pisrtnim morškim pes? To je eden izmed triumfov našega kitajskega Vatelja. Začeta sta jesti. Eni gostje so prihajali, drugi odhajali, mladi ataja jim je pa sledil z diskretno ironičnimi pogledi. Robert de Brancelin je prebrazil iz groze v grozo, ko je slišal, kako ingovarja s smehljajočo filozofijo največje nevarnosti in paradoke. — Strašno, to je prava kaka. — ataja ni ovrnil. — Kaj že, to je politika. Tako kakor ima arce

svoje razloge, ki jih nihče ne pozna. Videli boste še druge pojave nečoj. — Nečoj? — Da, na slavnosti, ki jo priredi naš krolak. Saj gotovo pridete? — In ob kakšni priliki? — 30. maja — proslava neodvisnosti. — Toda... to je vendar ameriški praznik. — Mar Zedinjene države v Sanghaju nimajo lastnega kluba? — Še celo svoj zelo razkošen klub. — Zakaj torej svečanost ne bo prirejena v njem? — Jean de Mervent se je dobrodušno zasmel. — To je zopet diplomacija... In zelo učinkovita. Pomislite, da je pripeljal oni dan pred Sanghaj Ismaila Ismaila »Mac Kinley«, oborožena z najmodernejšimi topovi, da se pobaha, kakšne ukrepe dela Amerika v mirnem času. Njena posadka se je izkazala, da bi mogla presoditi v barah moč sanghajske vođe. Domnevati moramo, da so primežali vodi nekaj ostroge boječnosti, kajti mornarji so prihrumeli na New World, da bi videli, kako plečejo Kitajci, pa so jih jeli učit, kako se giba nov ples njihovega Ismaila s tem, da se stretljali s samokresji v tla. In tedaj se je zgodilo, da nekateri noge niso v pravem tempu udarjali ob tla. To goštevstvo je napravilo zelo mučen vtis na domače prebivalstvo in nastale bi bile sovražnosti, če bi bili prirediteli svečanost v ameriškem klubu. V francoskem klubu bodo pa svetovna tla mednarodnega značaja. In tako nezadovoljni ne bodo mogli motiti svečanosti, —

Pridite in videli boste, koliko je v Sanghaju lepih nedrij — a tista, ki niso lepa, so zato bogato pokrita z dragulji. — In kar je grof odzval, je pripomnil: — Sicer pa ne boste sami tam. Evo dame, ki vam bo s veseljem delala družbo. Brancelin se je ozrl. Lady Helena Kilfenorova, prekrasna v svoji lahki obleki, v kateri so prihajali do polnega izraza vsi njeni čari, je baš zastopila iz kitajskega vozilca. Močna svetloba ji je še jemala vid, da si je morala zasenčiti oči v pottemni dvorani. Zdelo se je, da nekoga liče. — Glej wo, glej, je zamrmral grof presenečeno. Volskin je vstal in ji hitel naproti. Podala mu je roko, ki jo je poljubil, potem je pa izmenjala z njim nekaj besed. Komaj se je pa njen po dvorani begajoči pogled ustavil na obeh Francozih, se je nervozno poskivila od Rusa in krenila smeje k njima. — Veseli me, da vas sprot vidim, grof de Brancelin. — Toda če je bila njena ljubeznjivost namenjena opreju, je osredila atajajo le s hladnim pozdravom, v katerem je bilo rečeno, da njegovih včerajšnjih besed še ni pozabila. Diskretno in taktino se je Jean de Mervent opravičil z nujno sejo, ki naj bi poenostila njegov odhod. — Torej na svidenje drevi, — je dejal Robertu. — Zanimam se na to, da priide. Potem je ga s pogledom Ismaila, ataja, sklenil:

I. Iff in J. Petrov:

Novinar Ošejnikov

Pozno ponoči je sedel novinar Ošejnikov za mizo in pisal umetniško črtico. Bilo bi umestno razveseliti čitatelja z vestjo o tem, da je metala luč svetilke fantastične odseve na obraz piščetga, da je vladala v domu tišina, da je škripal samo pod in da je nekje daleč daleč lajal pes.

Toda čemu vse te krasne literarne podrobnosti? Sodobniki jih itak ne bodo znali ceniti, potomci bi nas pa preklinjali za nje.

Bodimo torej stvarni.

Ošejnikova snov je bila suhoparna: napisal naj bi članek k nekakšnemu jubilej-nemu zborovanju. Razpisati se na podlagi gradiva samega je bilo težko. Toda Ošej-nikov ni prišel v zadrego.

Nič ne de — je razmišljal — zadevo zgrabim od tehnične strani. Pero mi hvala-bogu že dobro teče.

Prve vrstice je napisal Ošejnikov brez razmišljanja. Pomagala mu je tehnika in poznavanje uredniškega okusa.

»Ogromna dvorana mestnega gledališča, dvorana, kjer je prostora za dvesto petde-set ljudi, je kar valovila v morju glav. Za-stopniki javnosti so prihajali v množicah v prtiličje in napolnjevali z valovi radost-ne šuma naše ogromno gledališče.«

Ošejnikov je prosil ženo, naj mu prinese čaja, potem pa je nadaljeval:

»Morje glav utihne. Na odru se pojavi vsem prisotnim znana postava tajnika spol-koma našega Antona Nikolajeviča Gusili-na. Dvorana zadoni v morju burnega plo-skanja.«

Še deset podobnih vrstic je spravilo na papir Ošejnikovo pero. Pisati dalje je bilo že težje, ker je bilo treba opisati novo po-stavo, postavlo predsednika izvršnega od-bora tovariša Čihajeva.

Postava je bila nova, toda izrazi za njen opis so bili stari. Pa tudi tu se je Ošejni-kov izmazal, kakor pravimo.

»Za predsedniško mizo jubilejnega zbo-rovanja prihaja energičnih korakov tovariš Čihajev. Po dvorani viharno ploskanje. To-da buče morje zborovalcev, valoveče in penče se od nepopisne radosti se pomiri ob bregovih osredotočene pozornosti.«

Ošejnikov se je zamislil.

Pomiri se, pomiri se, toda kaj dalje?

Vstal je in jel hoditi po sobi. Včasih to pomaga, to nekako nadomesti navdahnje-nje.

Tega Čihajeva sem dokaj dobro opis-al, — je razmišljal Ošejnikov. Tudi Gusil-ova postava je dokaj jasna, manjkajo samo čisto umetniške podrobnosti.

Ošejnikov se je globoko zamislil.

— Vrag vedi, kaj je to — je razmišljal — že drugo leto mi obetajo stanovanje v no-vi hiši, pa ga še vedno nimam. Iljuzija Ka-čurin ga je dobil, ta cigan Fijalkin ga je dobil, jaz pa ...

Kar je zaigral Ošejnikovu na obrazu ne-žen, otroški smehljaj. Stopil je k mizi in brž napisal:

»Na predsednikovi desnici se je pojavi-la smela, krepka, lepa, obrta postava na-šega skrbnega ravnatelja stanovanjskega odsaka tovariša F. Z. Grudastega. In zno-va je zadonelo viharno ploskanje.«

— Ah, ko bi mi dal dve sobi! — je za-šepetal pisec umetniške črtice ves v ognju.

— Da ju ne bo dal? Dal ju bo! Zdej ju mora dati!

Za notranji mir je pa vendar napisal na-mestu »viharno ploskanje« »burne ovacije« in radodarno je še pripomnil:

»Tovariš Grudasti ošinla z mirnim po-gledom odličnega gospodarja pomirjene obraze prvih vrst, ki nekako izražajo splošno sodbo: Tovariš Grudasti bo gotovo do-vršil gradnjo stanovanjskih hiš v Vasiljev-ski ulici in pravično razdelil stanovanja med tiste, ki to zaslužijo.«

Ošejnikov je prečital vse, kar je bil na-pisal. Črtica ni bila baš slaba, samo umet-niških podrobnosti je bilo v nji nekam ma-lo.

Zatopil se je torej v tvorno razglablja-nje. Kmalu pride poletje, sonce posije, ptički zapoje, travnik ozeleni ... Ah, nara-va, večno nova narava! Človek leži v svo-ji lastni viseči mreži na vrtu lastnega do-ma oddiha.

Ošejnikov se je zdramil iz sanj.

— Ah, ko bi imel dom oddiha! — je po-mislil in zamžgal.

In tedaj je novinarjevo pero razlilo na papir nove navdušene vrstice.

»Iz skupine članov predsedstva stopi na-prej preudaren kakor z žarki pomladnega solnca obsijan, za delo usposobljen profil upravitelja oddelka za domove oddiha to-variša Kulikova, tega neumornega delavca, ki nam pripravlja čez poletje zdrav, kul-turen, bodreč in radosten počitek. Nehote človek pomisli, da je zadeva domov oddi-ha v zanesljivih rokah.«

Muka umetniškega ustvarjanja je razora-la Ošejnikovo čelo z globokimi gubami.

V sobo je vstopila žena.

— Veš kaj, — je dejala, — naš Miša me skrbi.

— Kaj pa je z njim?

— Vedno nosi iz šole slabe rede. Bojim se, da bi ne padel.

— Stoj, stoj — je vzkliznil novinar ne-pričakovano. — To je dragocena umetniška

podrobnost. Takoj, takoj!

In v črtici se je pojavil nov odstavek:

»Tu pa tam se pokaže izrazita postava, vznemirajoča nehoti spoštovanje, postava ravnatelja oddelka za ljudsko izoblastvo tovariša Kalačevskega. V mislih združujemo njego-vo postavo z morjem otroških obrazov, ta-ko željno hrepenenčih po kulturi, po znanju, po luči, po našem novem.«

— Ti presediš tu po cele noči, — trdiš se, ta lenuh Fijalkin je pa dobil brezplačno kabino na parniku.

— Ni mogoče!

— Zakaj bi ne bilo mogoče! Sama Fija-kinova mi je to povedala. Čez nekaj dni odpotujejo. Zanimiv izlet. Teden tja, te-den nazaj. Morda dobi tudi hrano na dr-žavne stroške.

— Vidiš ga, vraga! — je dejal preble-dujoči Ošejnikov. Le kako je to dosegel? No, dobro, ne zadržuj me s svojimi neum-nostmi!

Toda njegova muka je kar sama napisala tople, solnčne vrstice:

»Za vsemi delavnimi, ljubljenski hrbti predstavniki oblasti se prikazuje možato in globoko simpatično obličje predsednika državne rečne paroplovne družbe tovariša Kajutkina, ki je pokazal neizbrpne zglede udarniškega dela.«

— Zadnje čase me nekam trga po hr-btu, — je nadaljevala žena. — Dobro bi bi-lo, če bi dobila zdravilne praške, samo da jih zdaj nekjer ni.

— Trganje? — se je zdramil novinar. — Takoj ti predpišem tvoje praške.

Ošejnikov si je obrisal potno čelo in ču-teč dotok tvornih sil je nadaljeval:

»Med gledalci vidim po vsem mestu zna-no postavo našega ljubljenskega upravnika zdravstvenega oddelka.«

Drugo jutro je bila črtica končana. V nji so bil omenjeni vsi, i gledališki ravnatelj, i upravnik kina »Goliat«, i poveljnik milice i celo upravnik požarnega oddel-ka (... »čigar poguma polni pogled...«) o slednjem je novinar napisal nekaj vrstic za primer požara.

— Bo z večjo vneto gasil, nego drugim, — je pomislil ves srečen.

V svojem umetniškem izlivu samo jubi-lanta ni omenil.

— Le kako moreš prezreti jubilanta? — se je čudila žena. — Saj ima za seboj št-rideset let vzornega dela v botaničnem vr-tu.

— Vrag vzemi jubilanta! — je odgovoril Ošejnikov srdito. — Vrag vzemi botanični vrt! Če bi bil to sadni vrt, bi bilo nekaj drugega.

In novinar je ošinil svojo ženo z mirnim, jasnim pogledom.

Z Ježice

— Pri Sitarju je bilo oba dni mnogo ko-palcev. Sava letos je ni bila tako topla in čista kakor je te dni.

— Z državnim plavcem, izvrstno komedijo v treh dejanjih, otvori Sokol jutri na praz-nik ob 20. letošnji igralske sezone. Zased-

ba je prvovrstna. Obiščite podjetno, marlj-vo Sokolovo igralce!

VELIK VODORAD

— Tu, dame in gospodje, stojimo pred največjim vodopadom naše države. Pro-sim cenjene dame, da za hip prekinejo svo-je kramljanje, da bomo slišali bobnenje našega vodopada.

Divna polt

brez videza
"olepšavanja"

NOV
"NA ZRAKU PREVETRENI"
PUDER,
NEVIDEN NA KOŽI

Sveža očarljiva lepota — brez sledu olepšavanja. Puder je tako fin in lahak, da je na koži neviden in da nihče ne bi niti mi-slil, da vse to ni Vaša lastna naravna lepota. Skrivnost je v novem senzacionalnem načinu »vetrenja na zraku«, po katerem se izdeluje pravi puder Tokalon. Desetkrat je finjši in lažji, kakor si je doslej sploh kdo mogel mi-sliti. Poizkusite še danes naša zraku preve-treni puder Tokalon. Čeprav bi ves dan delali v uradu, v trgovini ali doma, Vaš obraz ne bo nikdar videti poten in bledeč. Če bi tudi vso noč plesali, polt vam ostane sveža in krasna. Potrudite se tudi Vi šim-prej, da dobite divno očarljivo trajno polt, ki jo more dati samo puder Tokalon.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekljici, izjave beseda Din 1, davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 5 Din

TEČAJI NEMSCINE

v Delavski zbornici. Večerni za odrasle, dnevni za mladino. IV. stopnišče, prtiličje, levo. (Iz Co-pove ulice, pred kavarno).

2055

STROJEPIŠNI POUK

Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. — Učna ura 2 Din. Christofor-ov učni zavod. Domobranska c. 15

1325

GLASBA

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

VIJOLINE

za šolo kupujte pri strokovnja-ku. Dorjath Jakob, Stari trg 15.

2056

GRAMOFONSKE PLOŠČE

in gramofone bivše trvdke A. Rasberger, dobite po razprodaj-nih cenah. Dalmatinova ul. 10. Pečnik.

2044

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI TREBOVŠJSKI

premog
brez prahu,
KOKS, SUHA DRVA.
L. POGAČNIK
Bohotičeva 5 — Telefon 20-59
24. L

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 5 Din

50 PAR ENTLANJE
izuriranje, vozovje zaves, per-ja, monogramov, gumbic. Vel-ka zaloga perja po 6.75 Din
Ljubljana, Gosposvetska 12. v.

Za šolarje

obleke, perilo, Hubertus plašča itd. Dober nakup.

PRESKER
Sv. Petra cesta 14.

STROJEPIŠNI POUK

v oddelku od pol 8. do 9. zve-čer sprejememo še nekaj učen-cev. — Vpisovanje in prihodek pouka v ponedeljek ob pol 8. Učna ura samo 2 dinarja.

CHRISTOFOR UČNI ZAVOD.
Domobranska cesta 15. 1892

KLISEJE

in
JUGOGRAFIKA
v Ljubljani 23

UGODNA PRILIKA

V brezplačen pouk splošnega krojenja sprejememo mladega krojača in šiviljo, ki se želi iz-veščati po našem sistemu mo-deliranja in ostati po zaključ-ku v službi kot modelir (mo-delirka). V Zagrebu ali v Pa-rizu! »BRUNSWICK«, D. D., Sv. Duh 68/L, Zagreb. 2107

Inserirajte
v
»SLOV. NARODU«
SIGUREN USPEH!

Ob priliki vselejma obiščite že 30 let priznano tvornico cementnih izdelkov in umetnega kamna

JOS. CIHLAR

LJUBLJANA — TYRŠEVA C. št. 69.

Izdeluje steklobetonske nadsvetlobe (Luxfer). — Velika zaloga kamnolastnih cev.

Jože Musar

Sv. Petra c. 61
mesar in prekajevalec

Telefon 32-40 — PODRUŽNICA Celovška c. 43, tel. 20-33

(lastna hladilnica) vedno v zalogi sveže meso ter vse vrste mesni izdelki. Se priporoča cenjenemu občinstvu.

Novost za Ljubljano!

Konec septembra otvorimo novo
modno manufakturno trgovino

LONČAR — RAŠKA — STARE

LJUBLJANA, Františkanska ulica

POČAKAJTE Z NAKUPOM, DA SE SAMI PREPRICATE!

Otroški vozički, dvokolesa, šivni in najmanjši motorji, stroji, motorji, trikotilski pogonilniki

PO ZELO NIZKI CENI — CENINI PRANNO!

»TRIBUNA« F. BATJEI

LJUBLJANA, Slavtina cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Klišeje

ENO-IN VECBARVNE
JUGOGRAFIKA
Sv. Petra nasip 23

Orient Karpel — Zipkin

Ljubljana, Beethovna ul. 14/II. — Telefon 33-27

Oglejte si razstavo v paviljonu F 119-123. Parizjake in turške preproge se dobijo po izredno niski ceni.

PERZIJSKE PREPROGE

Okazijska prodaja

Gjordes	160×100 cm	din	500
Melas	126×77	«	600
Kozana	155×105	«	700
Serabend	113×100	«	750
Melas	152×89	«	800
Tuzla	143×100	«	800
Daghestan	148×90	«	800
Jomud	142×89	«	900
Afghan	185×105	«	900
Ferahan	185×120	«	1200
«	295×80	«	1500
Širaz	170×120	«	1500
Kazak	161×141	«	1700
Suša	208×153	«	2000
Kubistan	255×145	«	2500
Ušak	300×200	«	3200
Svileni	275×215	«	6000
Ferahan	440×305	«	5000

Razven tega največje skladišče povsem novih, prvovrstnih predvornih kakor tudi specialnih antičnih komadov. —

Najbolj solidne cene!

Priporoča se domača tt. ANTE GRGIČ — Damask — stalno zapriseženi večak pri okrožnem sodišču.

VELESEJEM — PAVILJON F koja št. 153-161

Krasne potovalne in toaletne torbice

kovčge, aktovke, specialne listnice (lastni osnutki), denarnice, manikire, necceserie, rokovice, kupite res poceni in najbolj pri:

D. OSTROŽNIK — Pasaža Nebotičnika

Razstavljeno: Velesejem, paviljon H 329-31.

PRI FOTOGRAFIRANJU USPEH

doseže lahko vsak fotoamater. Priporočamo pa, da daste Vaše filme v razvitje, kopiranje in povečanje strokovni fototgovini

FRANJO MAVEC LJUBLJANA, nasproti UNIONA

Samo kvalitetne izdelave!

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE
VSA TISKARSKA DELA
LEPO IN OKUSNO